

DRAUGAS

PERIODICALS
June 29, 2005
Vol. XCVI

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

TREČIADIENIS - WEDNESDAY, BIRŽELIO - JUNE 29, 2005

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 06-28-05

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63RD STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORGNr. 126
Kaina 50 c.Šiame
numeryje:Ižodis ir iškyla
nacionaliniame parke.
Stovyklos „Tėvynės
didvyriai“ pranešimas.
Ką „Nerijos“ sesės gali
vežtis į stovyklą.
2 psl.„Gėdos puslapis“
internete. Atleiskit
man, Tungsos žemės
žuvys.
3 psl.Skaitytojų laišakai.
Mūsų virtuvė.
4 psl.Lankytinos vietos
Vilniaus apylinkėse.
5 psl.Moksleiviai žengia į
gyvenimą. Kas yra
Kristuje, tas yra naujas
kūrinys. Spaudos
apžvalga. LFB studijų
savaitė. ALTA ruošia
Amerikos lietuvių
kongresą.
6 psl.

Sportas

* Airijos sostinėje pen-
kiolekta kartą surengtose
tarptautinėse sportinio ėji-
mo „Grand Prix“ varžybose 50
km distancijos nugalėtoju tapo
Daugvinas Zujus. Lietuvos ėji-
kas distanciją nužingsniavo per
4 valandas 4 minutes ir 43 se-
kundes bei vienintelis iš šešių
finišavusių įvykdė pasaulio
lengvosios atletikos čempionato
Helsinkyje (Suomija) B norma-
tyvą.* Varšuvoje vykstančiame
Europos vyrų šachmatų
čempionate pirmadienį buvo
žaidžiamos devintojo rato parti-
jos. Lygiosiomis su rusu Valerij
Filipov savo partiją baigė Ša-
rūnas Šulskis, kuris turi 5 taš-
kus iš 9 galimų. Kazys God-
lauskas po pustaščių pasidalijo
susitikime su italų Mario Lan-
zani ir surinko 3 taškus.* Krepsinio teisėjo Dan-
ko Radič karjeros pabaigos
proga surengtose Europos
komandų rinktinė draugiško-
se varžybose 93:88 nugalėjo
Kroatijos komandą. Aštuonis
taškus nugalėtojams šiose
rungtynėse pelnė Andrius Šle-
zas.* Wimbledon teniso var-
žybose moterų vienietų var-
žybų pusfinalyje 29 metų
amerikietės Lindsay Davenport
varžovė bus 25 metų prancūzė
Amelie Mauresmo. Amerikietė
turnyre nugalėjo 1999 m., o
prancūzė iki šiol jau du kartus
buvo per žingsnį nuo finalo.Naujausios
žinios* Europos dešinieji pas-
merkė Baltijos valstybių so-
vietinę okupaciją.* Seimas iki lapkričio
pratęsė galimą korupciją
sostinės taryboje tiriančios ko-
misijos darbą.* Pradėta restauruoti
Trakų pusiasalio pilies gy-
nybinę sieną.Valutų santykis
1 USD — 2.846 LT
1 EUR — 3.452 LTAukščiausiasis Teismas išteisino Seimo pirmininko
šmeižimu kaltintą liberaldemokratą

G. Šurkus byla dėl A. Paulausko šmeižimo nutraukta.

Mykolas Ambroz (ELTA) nuotr.

Vilnius, birželio 28 d. (BNS) — Aukščiausiasis Teis-
mas antradienį išteisino Seimo
pirmininko Artūro Paulausko
šmeižimu kaltintą liberaldemo-
kratą Gintarą Šurkų ir nu-
traukė jam baudžiamąją bylą.
Išplėstinė septynių teisėjųkolegija taip pat panaikino že-
mesnių instancių teismų
sprendimus, kuriais G. Šurkus
buvo pripažintas kaltu ir nu-
baustas 50-ies minimalaus gy-
venimo lygių dydžio — 6,250 li-
tų — bauda.Ši aukščiausiojo Teismo nu-
tartis yra galutinė.G. Šurkus į teismą su-
ėjo po interviu Lietuvos te-
levizijos laidai „Savaitė“, rody-
tos 2003 m. pabaigoje. Minėta-
me interviu G. Šurkus, tuomet
— prezidento R. Pakso patarė-
jas, teigė, neva prieš R. Pakso
buvo organizuotas sąmokslas, ren-
kamai pinigai paveikti žinia-
sklaidai.Seimo pirmininkas A. Pau-
lauskas buvo įvardytas kaip šių
procesų dalyvis, o pinigų esą
tam skyrė narkomafijos atsto-
vai. Po šios laidos A. Pau-
lauskas kreipėsi į prokuratūrądėl šmeižto, teigdamas, kad ši
paskleista informacija jį žeidžia
ir yra visiškai prasimanymas.Aukščiausiasis Teismas
skelbdamas savo nutartį paži-
mėjo, kad G. Šurkus išteisina-
mas, nes nepadarė veikos, tu-
rinčios nusikaltimo požymių.„Diskusijose tarp politikų
leidžiama šiek tiek daugiau nei
kitur“, sakė teisėjai.„Tai didelė moralinė kom-
pensacija, po to ką jis iškentė-
jo“, sakė G. Šurkaus advokatas
Kęstutis Stungys.Šmeižto byla aukščiausiaja-
me Teisme buvo nagrinėjama
pagal G. Šurkaus advokato ka-
sacinį skundą. Posėdyje nei G.
Šurkus, nei A. Paulauskas ne-
dalyvavo. G. Šurkaus advoka-
tas teismui teigė, kad tai buvo
ginčas tarp politikų ir proku-
ratūra įsivėlė į privataus kalti-
nimo bylą.

V. Uspaskichas toliau dalyvauja Politinės tarybos veikloje

Vilnius, birželio 28 d.
(BNS) — Atsistatydinęs ūkio
ministro posto ir atsiskęs Se-
mo nario mandato Darbo parti-
jos vadovas Viktoras Uspaski-
chas neatskleidžia savo planų
dėl tolesnio dalyvavimo valdan-
čiosios koalicijos Politinės tary-
bos veikloje.„Tai ne šios dienos klau-
simas“, atsakė jis žurnalistams,
kurie domėjosi, ar nebūdamas
valdžios institucijose Darbo
partijos vadovas ketina toliau
dalyvauti Politinės tarybos
veikloje. Antradienį V. Uspaski-
chas dalyvavo Seime vykusia-
me Politinės tarybos posėdyje,
 kuriame buvo svarstomas šių
metų nacionalinio biudžeto per-
skirstymas.Valstiečių ir Naujosios de-
mokratijos partijų sąjungos pi-
rmininkė, Nukelta į 5 psl.

V. Uspaskichas (d) dalyvavo Seime vykusiaje Politinės tarybos posėdyje, kuriame buvo svarstomas šių metų nacionalinio biudžeto perskirstymas. Valdo Kopisto (ELTA) nuotr.

Kas penktas abiturientas
neišlaikė lietuvių kalbos testoVilnius, birželio 28 d.
(BNS) — Lietuvių gimtosios
kalbos valstybinio egzamino
testo neišlaikė beveik penkta-
dalis abiturientų.Lietuvių gimtosios kalbos
valstybinį brandos egzaminą
(testą) išlaikė 81,6 proc. abitu-
rientų, neišlaikė — beveik ka-
penktas (18,4 proc.) pasirinku-
sųjų ši egzaminą. Per trejus pas-
tariusius metus kasmet vis
daugėja neišlaikiusiųjų šio eg-
zamino — pernai nepasisekė
17,8 proc. abiturientų, užpernai
— 16,4 proc.Norint išlaikyti egzaminą,
reikėjo surinkti minimalią 32
taškų sumą. Rezultatai rodo,
jog Lietuvoje buvo moksleivių,
 kuriems pavyko surinkti ir
maksimalų taškų skaičių —
116.Lietuvių gimtosios kalbos
valstybinio brandos egzamino
testą laikė 80 proc. visų valsty-
binius egzaminus pasirinkusių
dvyliktojų — 26,561. 550 keti-nusių laikyti žmonių neatvyko į
egzaminą.Lietuvių kalbos (gimtosios
ir valstybinės) egzaminas yra
privalomas, tačiau moksleiviai
gali pasirinkti arba valstybinį,
arba mokyklinį.Šių metų lietuvių gimtosios
kalbos valstybinis brandos eg-
zaminas (teksto interpretacija)
abiturientams sekėsi geriau —
ji išlaikė 91,09 proc., o neišlaikė
— 8,1 proc. Neišlaikiusiųjų šio
egzamino skaičius pastarus tre-
jus metus beveik nesikeičia.Išlaikiusiais ši egzaminą
laikomi minimalią 21 taškų su-
mą ir daugiau surinkę abitu-
rientai. Maksimali galima taš-
kų suma šiais metais buvo 66 —
šio rodiklio nepavyko pasiekti
nei vienam abiturientui. Dau-
giausiai rašiusieji teksto inter-
pretaciją gavo 64 taškus.Šiemet kas penktas abitu-
rientas (20,2 proc.) neišlaikė ir
matematikos valstybinio egza-
mino.Lietuva pradeda ruošti
pirmininkavimui ESVilnius, birželio 28 d.
(BNS) — Lietuva pradeda ruoš-
ti pirmininkauti Europos Są-
jungai (ES), nors šios atsakin-
gos pareigos jos laukia dar tik
po aštuonerių metų.ES valstybės nars yra su-
dariusios susivienijimui iki
2020 m. pabaigos pirmininkau-
jančių valstybių narių sąrašą,
pagal kurį Lietuva pirminin-
kaus 2013 m. antrąjį pusmetį.Kaip sakė Užsienio reikalų
ministerijos Europos Sąjungos
departamento direktorius Žygi-
mantas Pavilionis, Lietuva jau
pradeda ruošti šioms parei-
goms.„Mes turime ruošti pirmi-
ninkavimui rimtai. Liepos mė-
nesį Vyriausybė ketina svar-
styti pirminį pasiruošimo pirmi-
ninkavimui planą, jis jau yra
parengtas ir pradėsime dirbti“,
pasakojo diplomatas.Vilniaus universiteto Tarp-
tautinių santykių ir politikos
mokslų instituto Europos stu-dijų katedros vedėjas Jonas Či-
činskas irgi sako, kad pirmi-
ninkavimui ES ruoštis reikia
pradėti iš anksto, ypač kai tų
pareigų imasi sąjungos naujo-
kė.„Šalys prieš porą metų ima-
rengtis pirmininkavimui, nes
reikia išteklių paskaituoti, su-
sitelkti, detalai susipažinti, ką
reikės daryti. O kai šalis naujo-
kė, tai žinoma, rūpi dar anks-
čiau pradėti rengtis“, sakė J. Či-
činskas.Pasak J. Čičinsko, kad per
pirmininkavimo laikotarpį Lie-
tuvos laukia nemažai darbų —
susitarimai dėl ES biudžeto bei
artėjančios Europos Parlamen-
to rinkimai.Nors dabar ES išgyvena
krizę, ES žinovas nemano, kad
dėl to bendrijai gresia grūtis.„Čia krizė daugiau politikų
elite, bet visas tas galingas me-
chanizmas — biudžetas, inte-
gruota vidaus rinka, visa tai su-
kasi“, kalbėjo J. Čičinskas.Premjerui užtarus A. Zuoką,
savivaldybė „palaimino“
K. Brazauskienės statybasVilnius, birželio 28 d.
(BNS) — Premjerui Algirdui
Brazauskui praėjusią savaitę
užsiminus, kad, jo manymu,
Vilniaus meras Artūras Zuokas
neturėtų atsistatydinti iš Vil-
niaus mero posto, Vilniaus
miesto savivaldybė skubiai pa-
tvirtino detalų planą sklypo,
esančio sostinės M. K. Čiurlio-
nio g. 84. Jame stovi premjero
žmonos Kristinos Brazauskie-
nės vadovaujamas viešbutis
„Crown Plaza“.Detalijame plane, kuriam
išimtinai greitai pritarė Vil-
niaus miesto savivaldybės tary-
bos kolegija, numatyta, kad
bendrovė „Draugystės viešbu-
tis“ prestižiniame sklype, kuriame
dabar šalia viešbučio
„Crown Plaza“ yra įrengta ne-
uždengta stovėjimo aikštelė, ga-
lės statyti iki 9 aukštų aparta-
mentų viešbutį su požemine au-
tomobilių stovėjimo aikštele.Išakymą dėl sklypo M. K.
Čiurlionio g. 84 detaliojo plano
tvirtinimo Vilniaus miesto savi-
valdybės departamentai ir ad-
ministracijos direktorius pasi-
rašė per rekordiškai trumpą lai-ką. Tam prirėkė tik dviejų die-
nų — birželio 22-osios ir 23-
iosios.Keistas sutapimas yra tai,
kad išakymo pasirašymo išva-
karėse, birželio 21-ąją, premje-
ras A. Brazauskas, duodamas
interviu Lietuvos radiui, pa-
tvirtino detalų planą sklypo,
atskirai šio klausimo nesvarstė,
bet susidarė toks įspūdis,
kad nėra pagrindo atstatydinti
A. Zuoką, ir mūsų frakcija Vil-
niaus miesto taryboje, tikiuosi,
nepalaikys šito atstatydinimo.Taip A. Brazauskas kalbėjo
prieš Vilniaus miesto taryboje
praėjusią savaitę rengtą balsa-
vimą dėl nepasitikėjimo meru.
Sklypas, kuriame buvo leista
vykdyti statybas bendrovei
„Draugystės viešbutis“, yra iš-
nuomotas tai pačiai bendrovei
99 metams.Šią informaciją Seimo kon-
servatorių frakcijos vadovas
Jurgis Razma įvardino, kaip
vieną iš tų, dėl kurių laikinai
Seimo komisijai, tiriančiai fak-
tus apie A. Zuoką, reikėtų leisti
pratęsti darbą iki lapkričio pi-
mos dienos.Malonės komisija panaikino
latvių dviratininkui skirtą baudąVilnius, birželio 28 d.
(BNS) — Prezidento vadovauja-
ma Malonės komisija nutarė
panaikinti Lietuvoje už valiutos
kontrabandą nuteistam latvių
dviratininkui Juriui Silov skirtą
piniginę baudą.2003-ųjų metų rugpjūtį Lie-
tuvos apeliacinis teismas pri-
pažino J. Silov kaltu dėl valiuto-
s kontrabandos, bet neskyrė
jam laisvės atėmimo bausmės,
apsiribodamas 25,000 litų bau-
da ir vežtos nedeklaruotos va-
liutos — maždaug 250,000 litų
— konfiskavimu.Teismo sprendimu, sporti-
ninkui nebuvo grąžinti ir du jo
automobiliai.Latvių dviratininkas šį
sprendimą apskundė, tačiau
pernai vasarį Lietuvos Aukš-
čiausiasis Teismas galutinė nu-
tartimi paliko jį galiojantį.Antradienį posėdžiavusi
Malonės komisija rekomendavo
prezidentui patenkinti J. Silov
malonės prašymą. Šis spren-
dimas išgalios prezidentui pasi-

rašius atitinkamą dekretą.

Taciau lieka galioti kita
buvusiam sportininkui skirtos
bausmės dalis — vežtų pinigų ir
dviejų automobilių konfiskavi-
mas.J. Silov buvo sulaukęs
2001-ųjų metų rudenį prie Len-
rijos ir Lietuvos sienos. Dvira-
tininkas nepateikė mutinės
kontrolės per sieną vežtų pini-
gų, kuriuos uždirbo Prancūzijos
profesionalų dviratininkų klū-
be. Iš viso latvis įveikia užsienio
valiuta vežė 265,159 litus.Dviratininkas teigė neži-
nojęs apie reikalavimą vykstant
per sieną deklaruoti daugiau
kaip 10,000 litų. Šiuos aiškini-
mus teismas vadino nepa-
grįstais. J. Silov daugiau nei 10
kartų iki tol buvo važiuavęs per
Lietuvos sieną, o sienos pereji-
mo zonoje buvo pakankamai in-
formacijos apie deklaravimą.Dėl nedeklaruotų pinigų J.
Silov teko praleisti kelis mėne-
sius nelaisvėje Pravieniškų pa-
taisios namuose.K. Daukšys prezidentui
prisipažino turįs silpnąbęKęstutis Daukšys
Tomo Černišovo (ELTA) nuotr.Vilnius, birželio 28 d.
(ELTA) — Darbo partijos dele-
guotas kandidatas į ūkio mini-
strus parlamentaras Kęstutis
Daukšys prisipažįsta iki šiol
nedirbęs jokio darbo valstybės
tarnyboje, taigi neturįs jokios
patirties šioje srityje.„Silpniausia mano vieta, tą
ir prezidentui pasakiau, — ne-
su dirbęs valstybinio darbo, bet
kaip buvusias įmonės vadovui
man turėtų užtekti sugebėjimų
tą ministeriją valdyti“, po susi-
tikimo su prezidentu Valdu
Adamkumi sakė K. Daukšys.Darbo partijos kandidatas į
ūkio ministrus K. Daukšys yra
baigęs Vilniaus universitetoPramonės ekonomikos fakulte-
tą, kur įgijo pramonės planavi-
mo specialybę. 1989-1990 m.
Maskvos Plechanov institute
baigė tarptautinės rinkodaros
kursus. Iki atgimimo metų K.
Daukšys dirbo baldų konstravi-
mo biure, nuo 1990-ųjų pradėjo
savo verslą.Pasak K. Daukšio, prezi-
dentas susitikime daugiausia
teiravosi, kaip bus panaudoja-
mas struktūrinių ES fondų le-
šos, kokią jis apskritai matas
Lietuvos ūkio ateities viziją. K.
Daukšys teigė sutikęs su dau-
geliu prezidento išsakytų pa-
stebėjimų.Prezidento atstovė spaudai
Rita Grumadaite sakė kol kas
negalinti tiksliai atsakyti, kada
V. Adamkus gali pasirašyti dek-
retą dėl naujo ūkio ministro
skyrimo.Vietoje susikompromitavu-
sio Viktoro Uspaskichos premje-
ras Algirdas Brazauskas pra-
ėjusią savaitę pateikė presiden-
tui tvirtinti K. Daukšio kandi-
datūrą į ūkio ministrus.

SKAUTYBĖS KELIAS

Redaktorė j.v.s. Irena Regienė
2652 W. 65 Street
Chicago, IL 60629

IŽODIS IR IŠKYLA

„Karaliaus Mindaugo“ d-vės eilės gausėja

2005 m. birželio 11 d. paukštytės kandidatės Nortė Grintalytė, Katrytė McPartland, Gintarė Meizytė, Alina Orentaitė ir vilkiukas kandidatas Joris Grintalis davė jaunesniųjų skautų ir skautų įžodį per sauletą ir šiltą iškylą Prince William Forest nacionaliniame parke, Washington, DC, apylinkėje.

Per įžodį paukštytė Gabrielė Gedo tvarkingai laikė iškylautojo lazda, ant kurios kabėjo trispalvė vėliava. s.v.ps. Bronius Fabijonas laikė vyčių lazda, ant kurios buvo pakabinę penki raudoni kaklaraiščiai. Rikiuotėje stovėjo skautai, kandidatai, tėveliai ir svečiai.

Draugininko pavaduotojas s. v. ps. fil. Paulius Mickus perskaitė įsakymą. Sesės Nortė, Katrytė, Gintarė, Alina ir brolis Joris prižengė prie vėliavos, saliotavo ir pasižadėjo stengtis mylėti Dievą, tėvynę, vykdyti jaunesniųjų skautų įstatus ir kasdien padaryti gerą darbą. Jiems raudonus kaklaraiščius užrišo ir skautų ženklukus prisegė draugininkas p.s.v. fil. Tomas Dundzila. Tėvynės meilės mazgelį užrišo brolis Paulius. Naujų skautų tėveliai užrišo savo vaikams gero darbo mazgelį. v. s. fil. Meilė Mickienė pasveikino naujus skautus ir padovanojo kiekvienam raudoną virvutę su švilpuku, v. s. fil. Dalia Lukienė padovanojo kiekvienai naujai paukštytei iš gelių nupintą vainikėlį, o naujam vilkiukui įteikė puokštelę gelių. Liepsnelėms

ir giliukams brolis Tomas užrišo baltus kaklaraiščius. Vašingtono apylinkės sesės židinetės, norėdamos paremti atkurtos draugovės veiklą, paaukojo gražią auką. Po maldos ir Lietuvos himno vėliavą išnešė sesė Gabrielė. Visi susirinko nusifotografuoti.

Prince William nacionalinis parkas yra apie 20 mylių į pietvakarius nuo Vašingtono. Parkas yra apie 20 kvadratinų mylių plotu ir apsaugoja didžiausią likusį „Piedmont“ tipą mišką Amerikoje. Vyrauja tankūs azuolynas, o pušys, bugienos, bukai ir tuopos įvairina mišką. Laksto daug stirnų, upelių užtvėnia bebrai, medžiū kalia geniai. Puiki gamta.

Iškyla prasidėjo vidurdienį. Stasio Lozoracio vyčių būrelis susirinko anksčiau paruošti stovyklavietę. Pradėjo rinktis jauni skautai ir jų tėveliai. Įsikūrė nameliuose, kuriuos statė „Civilian Conservation Corps“ prieš 70 metų, kai Amerikoje buvo didelė depresija. Pradėjom iškylą vėliavos pakėlimu. Sesės pasivadino „Stumbrų“ skiltimi, o broliai – „Ryklių“. Abi skiltys nešė gaires. Prasidėjo užsiėmimai.

Išėjome į mišką pasižiūrėti gamtos. Nusileidus nuo kalnelio, tyliai priartėjome prie ežerėlio. Prisilinkom prie krašto, neišgąsdindami žuvių. Tęsimė kelionė iki krioklio, kuris išlieja į platesnę upę. Jaunieji nuo tos vietos patys rado kelią atgal į stovyklą.

Po trumpų užkandžių brolis

Paukštyčių ir vilkiuko įžodį iškyloje į Prince William Forest nacionalinį parką davė (iš kairės): Katrytė McPartland, Nortė Grintalytė, Gintarė Meizytė, Alina Orentaitė ir Joris Grintalis.

Paulius pravedė estafetę. Skautai turėjo ant šaukšto nunešti „Jello“ kiaušinius ir įdėti juos į kibirus. Įsilinksminę skautai lankstė pirmyn atgal. Keli net paragavo kiaušinius. Kiaušiniai, kurie nukrito į purvą, liko neragauti.

Skautai vyčiai Tomas Skučas ir Bronius Fabijonas pravedė kimo žaidimą. Jie išdėstė iškylautojo reikmenis, pvz., kompasą, vandens butelį, peilį ir t.t. ir uždengė juos kaklaraiščiais. Sukvietę skiltį leido stebėti reikmenis kelias minutes. Tada vėl uždengė. Skilties nariai turėjo išvardinti reikmenis ir paaiškinti, kodėl jie svarbūs iškylos metu.

Kol jauni skautai buvo išvykę prie ežero, skautai vyčiai rišo „didikų neštuvą“ iš lentų ir virvių. Tokiam neštuvui keliaudavo zulų karaliai. Dabar buvo proga vyčiams pagarbinti panešti kiekvieną jaunesnį skautą apie stovyklą. Pavieniui kiekvienas atsisto ir keturi vyčiai juos panešė.

Kol kiti ruošė vakariene, brolis Skučas pamokė skautus uždegti laužą su titnagu ir geležimi.

Po vakarienos pasiruošėm ir pravedėm jaunesniųjų skautų įžodį, kurį jau anksčiau aprašiau. Sveikinam Nortė Grintalytė, Katrytė McPartland, Gintarė Meizytė, Alina Orentaitė ir Joris Grintali. Linkime jauniems daug džiaugsmo iškylaujant ir stovyklaujant gamtoje.

Po įžodžio linksmai dainavom ir vaidinom prie laužo. Brolis Paulius įtraukė visus jaunos skautus į pasirodymą. Jis su skautais labai entuziastiškai ir su butaforija pasakojosi visiems kaip Gediminas susapnavo staigiantį geležinį vilką ir įkūrė Lietuvos sostinę Vilnių. Sugiedoję „Ateina naktis“ atsiveikinom su tais, kurie išvyko namo, o kiti ejo miegoti. Vieni buvo pavargę ir greitai užmigo, bet kiti dar lankstė kelias valandas iki pervargio. Suaukę tyliai kalbėjosi nakties šilumoje.

Rytas išaušo giedras ir šiltas. Greitai pasidarė karšta ir drėgna. Apsiprausę susedom prie stalo pavalyti pusryčius. Išskėlėme trispalvę. Per naktį pasirodė gražių kandžių, kurios

labai sudomino jaunimą. Viena buvo geltona su rudais taškais ant priekinių sparnų, o kai išskleidė užpakalinius sparnus pasirodė dvi didelės rudos „akys“. Kita buvo labai didelė, žalia kandis, o užpakaliniai sparnai atrodė kaip ilga uodega. Kadangi mes esame gamtos draugai, jų neklidom.

Išėjom į pievą pažiūrėti telefono žaidimą ir „hide and seek“. Greit atėjo laikas susitvarkyti, nuleisti vėliavą ir iškeliauti namo.

Labai dėkojam skautam vyčiam, nes jie nepavargdami atliko daug sunkaus darbo. Tikrai įgyvendino vyčių šūkį „Tarnauk!“ Dėkojam židinetėm už finansinę paramą. Jos pareiškė gilią pasitikėjimą mumis, o mes stengsimės garbingai atlikti savo pareigas. Skautiškas aciū abiem grupėm! Labai smagu matyti Vašingtone tokią gražią grupę jaunimą. Lauksime pasimatymo artėjančiose stovyklose, sueigose ir iškylose.

„Mindaugo“ draugovės vadai

ČIKAGOS SKAUTŲ STOVYKLOS „TĖVYNĖS DIDVYRIAI“

PRANEŠIMAI

Mieli stovyklautojai ir tėveliai, Jums pasiūstas asmeniškas laiškas patvirtina, kad esate užsiregistravę dalyvauti 2005 metų Čikagos skautų ir skautų stovykloje. Stovykla įvyks Rako stovyklavietėje 2005 m. liepos 10 – 20 d. Čia pateikiame daugiau informacijos apie stovyklą. Prašoma peržiūrėti kartu su stovyklautoju/jais ir susipažinti su stovyklos taisyklėmis.

„Tėvynės didvyrių“ stovyklos tikslas yra gyventi ir džiaugtis gamtoje. Pagal skautiškos ideologijos principus sudaryti lietuviškam jaunimui progą auklėtis aplinkoje, kuri pagrįsta skautams, lietuviškumui, gamtos pažinimui, fiziniu auklėjimu ir tarnyba Dievui, tėvynei ir artimui, kad, tobulėdami fiziškai ir dvasiškai, skautai išsivystytų savarankiškai ir naudingais lietuvių bendruomenės nariais.

Drausmės taisyklės

1. Stovyklautojai laikosi skautiškų įstatų. Mandagumas, draugiškumas, paklusnumas ir tvarkingumas sudaro stovyklinio gyvenimo pagrindus.

2. Draudžiama vežtis: peilius (jaunesniems skautams /ems), „firecrackers“, žvakes, degtukų, saldinių ir bet kokių maistą, „walkman“/„ipods“,

elektroninius žaidimus.

Palapinėse deginti žvakes, „mosquito coils“ ar turėti bent kokią ugnį yra draudžiama. Draudžiama daiktai bus atimti ir sugrąžinti vaziuojant namo.

Alkoholinių gėrimų bei narkotikų vartojimas stovykloje griežtai draudžiamas visiems stovyklautojams!

Stovyklos vadovybė naudos visas priemones šioms taisyklėms įgyvendinti. Iš stovyklos šalinami visi, kurie atsiveš ar naudos alkoholinius gėrimus, narkotikus, ne daktaro pirašytus vaistus ar nesilaikys stovyklos taisyklių!

3. Stovyklautojai dirba ir gyvena skiltimis/būreliais paviršiuose rajonuose/pastovyklėse.

4. Pastovyklių vadovai su padėjėjais yra atsakingi už jų globon paskirtų skautų dienotvarkės ir programos išėjimą. Diena pradėdama vėliavų pakėlimu ir malda. Toliau vyksta apsitvarkymas ir įvairūs vietinių užsiėmimai ir t.t. Mišios vyksta vienetoje nustatytomis dienomis.

Po pietų vyksta įvairūs užsiėmimai, maudymasis ir dainavimas. Po vakarienos, vėliavos nuleidus, vyksta lankymas ir kiti užsiėmimai: sportas, specialybės bei žaidimai.

Vakarinės programos sudarys: laužai, šokiai, žaidimų

vakaras ir įvairios meninės programos (talentų vakaras).

Stovyklos visa programa yra vedama lietuvių kalba. Stovyklautojai skatinami kalbėti lietuviškai.

5. Išėjimui uniforma dėvima per vėliavų nuleidimą, kitais atvejais – pagal nurodymus. Išėjimui uniforma sudaro: uniforminiai marškinėliai su kaklaraiščiu, uniforminės trumpos kelnės (skautams/ams tamsiai mėlynos kelnės, ne „blue jeans“), sportiniai batai, baltos trumpos kojines.

Jūrų skautės ir skautai prisitaiko prie šių taisyklių kiek įmanoma.

Jaunų šeimų pastovyklė nustato savo uniforminius reikalavimus pagal savo nuostatus. Tikslas yra panašiai apsiręngti.

6. Vaziuojantiems ir stovyklą autobusais: Autobusas išvažiuoja sekmdienį, liepos 10 d. iš Pasaulio lietuvių centro, Lemont, IL. Renkamės 7 val. ryte. Autobusas išvažiuoja 7:30 r. punktualiai. Pavėlavusių nebus laukiama.

Pakeliui į stovyklą nebus stojama pavalgyti. Pasiimkite sumuštinį ir gėrimą. Autobuse įrengtas tualetas. Kelionė truks apie 5 valandas.

Dėvima darbo uniforma.

Į autobusą priimama tikrai kuprinė.

Sergančių vaikų nepriimame į stovyklą.

Jei dėl kokių priežasčių reikėtų susisiekti su vaziuojančia vadove, prašau skambinkite šiuo telefonu 773-203-1819.

7. Grįžta autobusas iš stovyklos liepos 20 d. į Pasaulio lietuvių centrą, Lemont, IL, 5 val. po pietų.

8. Penktadienį, liepos 8 d. bus kraunamas bagažas į sunkvežimius. Prašome pristatyti savo bagažą bei lovetes nuo 6 v.v. iki 8 v.v., į Pasaulio lietuvių centrą, Lemont, IL.

Ant bagažo užrašykite pavardę ir tunto vardą.

Užrašykite kaspina: „Aušros Vartai/Kernavė“ – geltona, jūrų skautai – balta, „Lituanica“ – raudona, „Nerija“ – mėlyna.

9. Svečiai ir tėveliai gali lankytis stovykloje savaitgalį (liepos 16 ir 17 d.). Visi lankytojai ir svečiai prisistato ir užsiregistruoja stovyklos vadovams. Lankytojai stovyklos ribose laikosi nustatytų taisyklių. Stovyklauja tik su stovyklos vadovybės leidimu. Uždrausta nakvoti automobiliu. Valdžios įstatymai draudžia stovykloje laikyti ar naudoti alkoholinius gėrimus,

narkotikus, atsivežti šunis.

10. Norintys valgyti stovykloje: suaugusiems: 20 dol. dienai, vaikams – 10 dol. dienai, 1 – 5 m. vaikams – nemokamai.

Šeštadienį įvyks Jūros dienos apeigos prie ežero, bendros šv. Mišios stovykloje, didysis bendras laužas.

11. Skautams išeiti iš stovyklos draudžiama. Vieninteliai leidžiami išeiti bus iškylos ir organizuoti grupiniai nuejimai prie ežero maudytis ar atlikti vandens užsiėmimus. Iškylos vyksta pagal nustatytas iškylos taisykles.

Stovyklautojai, vaziuojant namo prieš stovyklos užbaigimą, prisistato pastovyklės viršininkui/vei ir stovyklos administratoriui. Jei nepilnametis, tėveliai turi asmeniškai išrašyti stovyklautoją.

12. Stovyklos adresas: CAMP RAKAS 1918 East Hawley Rd. Custer, MI 49405; Stovyklos telefonas: 231-757-2791.

Su skautiška nuotaika laukiame visų sesių ir brolių atvykstančių į stovyklą!

ps. fil. Rasa Aleksūnienė Stovyklos viršininkė 708-423-6503 rasa203@comcast.net

DRAUGAS (USPS-161000) THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.
Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.
Subscription Rates: \$120.00. Foreign countries \$135.
Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.
Mazindami pašto išlaidas, pakvitatimų už prenumeratą nesučiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.			
	Metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$120.00	\$65.00	\$45.00
Kanadoje ir kitur (USD)	\$135.00	\$70.00	\$60.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$70.00	\$35.00	\$35.00
Kanadoje ir kitur (USD)	\$80.00	\$40.00	\$40.00
Užsakant į Lietuvą:			
Oro paštu	\$600.00	\$300.00	
Reguliariu paštu	\$120.00	\$60.00	
Tik šeštadienio laida oro paštu	\$190.00	\$100.00	
Tik šeštadienio laida reguliariu paštu	\$68.00		

Vyriausia redaktorė – Danutė Bindokienė
redakcija@draugas.org
Administracijos – Vytas Paškus
administracija@draugas.org
Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis
• Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamas, gavus prašymą, ką nors skelbti.
• Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasiūlyti kopiją.
El-paštas: rastine@draugas.org
skelbimai@draugas.org

Dr. PETRAS V. KISIELIUS
Inkstų, pūslių, prostatos
gydymas bei chirurgija
Center for Health,
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
630-941-2609

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuvams sukurta dantis už prieinamą kainą.
Sustatoma kalbėti angliai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

EDMUNDAS VIZINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. Ste. 516
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9886
Valandos pagal susitarimą

JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS PRUNSKIS, MD
MAUNAK V. RANA, MD
Illinois Pain Institute
Nugeros, sprando, galvos, sąnarių,
sąžiedimų darbotvieteje bei kitų vietų
skausmo diagnozės ir gydymo specialistai.
Egin: 847-289-8822
McHenry: 815-383-9585
Elk Grove: 847-718-1212
www.illinoispain.com

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

„Draugo“ skelbimų skyrius
Tel. 1-773-585-9300

„Nerijos“ tunto stovyklinių reikmenų sąrašas

- Patarimai:**
Pakuokite kartu su dukra, kad žinotų kur kas yra. Venkite „duffel bags“, geriau dėti rūbų ir lagaminą. Nepamirškite maišo nešvariems rūbams ir kelių didelių plastikinių maišų. Daiktus dėkite grupėmis. Kremus ir purškalus įdėkite į plastikinius maišukus.
- Apranga:**
1. Lietpaltis.
2. Kietais auliukais batai ir botai (hiking shoes arba high tops).
3. Balti sportiniai batai („white gym shoes“).
4. Ilgos darbinės kelnės (jeans).
5. Maudymosi kostiumas.
6. 4-5 „Nerijos“ tunto marškinėliai.
7. 2 Tie-dye marškinukai.
8. Tamsus švarkas ar treningas su kapišonu.
9. „Nerijos“ tunto treningas.
10. 2-3 poros trumpų tamsiai mėlynos spalvos kelnų (ne „jean shorts“).
11. 2-3 poros „jean“ trumpų kelnės.
12. Tvarkinga uniforma, kaklaraištis, diržas vyresnėms sesėms.
13. Šilta pizama.
14. 8-10 porų trumpų baltų kojinių (crew socks).
15. Apatiniai baltiniai.
16. Kepurė nuo saulės.
Įvairūs:
1. Nuo saulės kremas.
2. Smulkiomis išlaidoms pinigų (10 dol.).
3. Pieštukų ir popieriaus.
4. Adresuoti vokai su pašto ženklais.
5. Lempučių ir atsarginių baterijų.
6. Siūlų, adatų.
7. Pakabos rūbams.
8. Skysčio nuo uodų.
9. Maišą nešvariems rūbams.
10. Butelį vandeniui (canteen).
11. „Chapstick“ lūpomis.
12. Fotoaparata/filmo.
13. Spalvingų rūbų šokiams.
14. Valgymo priemonės („mess kit“) – vyresnėms sesėms.
Higieniniai reikmenys
1. Maišą susidėti tualetiniams reikmenims.
2. Du rankluosčius.
3. Mazgotėlė.
4. Muilas ir muilinė.
5. Šampūnas.
6. Šukos ir šepetys.
7. Dantims šepetukas ir pasta.
Patalynė
1. Sulankstoma lovelė.
2. Čiužinys – pripučiamas ar „foam“.
3. Neperšlappamas patiesalas.
4. Miegmaišis ir antklodė.
5. Pagalvėlė su 2 užvalkalais.
Kitos svarbios pastabos:
Sužymėkite visus daiktus pavardę su „Permanent/laundry marker“.
2. Ant bagažo užrašykite pavardę, „Nerijos“ tuntas ir užklijuokite mėlyną juostelę.
3. Autobusu vaziuojantys pasiima sumuštinį ir atsigeri.
4. Stovyklon atsivežtų daiktų sąrašą.
Griežtai draudžiama vežti:
Peilius, žvakes, degtukus, „Firecrackers“, žurnalus, radijo/Walkman“ aparatą, elektroninius žaidimus, saldinius ir bet kokių maistą.
Iš stovyklos bus siunčiami namo visi, kurie atsiveš ar naudos alkoholinius gėrimus, narkotikus, ne daktaro pirašytus vaistus ar nesilaikys stovyklos taisyklių!

ATLEISKIT MAN, TUNGUSKOS ŽEMĖS ŽUVYS

Rasos Juknevičienės kalba iškilmingame Seimo posėdyje Lietuvos okupacijos 65-mečio proga

Rasa Juknevičienė.

Istorija ir istorinės paralelės

Prieš 65-erius metus, 1940-ųjų birželio penkioliktąją, Sovietų Sąjunga okupavo Lietuvos Respubliką. Okupavo, išvakarėse paskelbusi ultimatumą, jog rytoj įves savo kariuomenę. Tai buvo Sovietų Sąjungos kartu su Vokietija pradėto karo tęsinys. Dar iki sovietų kariuomenės įvedimo į Lietuvą, Latviją, Estiją, Hitleris jau buvo okupavęs Lenkiją, sovietai jau buvo užpuolę Suomiją, buvo spėjus įvykti ir bendras abiejų agresorių karinis paradas Breste, dabar, beje, uoliai nutylimas...

Baltijos šalių okupacijai pridenkti buvo pasitelkta propaganda, dvi tankų brigados ir du aviacijos pulkai, per vieną dieną įvesti į Lietuvą, dabartinėje Rusijoje vėl pradėti vadinti „būtinu Sovietų Sąjungos sienų perkelimu į vakarus“. Placiu frontu, lyg per tikrą karą skleidžiama ta pati pasenusi propaganda, praėjus beveik septyniems dešimtmečiams toliau mulkinama rusų tauta, jai su didžiule jėga brukamas melas, neva prie Baltijos jūros gyvenantys estai, latviai ir lietuviai yra rusų priešai.

Tie, kurie nesugeba pripažinti praeities klaidų, ketina jas pakartoti, — tai rusų žurnalistas Vladimir Kovaliov perspėjantys žodžiai. Tokių žodžių šiandieninėje Rusijoje reta, bet gerai, kad jų dar apskritai yra. Gerai ir tai, kad Lietuva neįsivėli į diskusijas su rusų istorikais, kaip buvo siūloma — neva dėl okupacijos dar reikia ieškoti kažkokios tikrosios tiesos.

O tikroji tiesa yra faktai: per okupaciją, trukusią penkiasdešimt metų, kas dešimtas Baltijos šalių gyventojas buvo nužudytas ar ištremtas.

Šiandien jau žinoma ir okupacijos padarytos žalos materialioji išraiška litais, doleriais, eurai ir rubliais. Faktai, įvykiai yra surašyti liudininkų atsiminimuose, istorikų veikaluose, Visuomeninio komunizmo tribunolo dokumentuose. Tačiau penkiolika pastarųjų metų trunkantis mūsų kalbėjimas apie okupaciją ir jos pasekmes vis dar nėra išsamus. Gal nesąmoningai, bet buvo formuojamas stereotipas, neva žiaurus žodis „okupacija“ tinka tik labai seniems Stalin

laikams, o tai, kas vyko vėliau — buvęs jau visiškai normalus tautos gyvenimas.

Istorikai bando išskirti atskirus sovietinio laikotarpio tarpsnius, ieško jiems labiausiai tinkančių pavadinimų ir terminų.

Pirmoji okupacija truko vos metus — nuo 1940-ųjų iki 1941-ųjų, tačiau tūkstančių žmonių suėmimai, pirmoji masinė tremtis, valstybės institucijų, kariuomenės sunaikinimas didžiąjai daliai tautos paliko siaubingą, šokiruojantį įspūdį.

Tuoju po pirmosios sovietų okupacijos sekė nacių trimetis, nusinešęs apie du šimtus tūkstančių mūsų bendrapiliečių žydų. 1944-1955-ieji — sovietinė reokupacija, kuomet buvo patirti patys didžiausios tautos fiziniai nuostoliai.

Tautoje gyvas noras apie istoriją žinoti daugiau

Pasaulis dar mažai žino apie Lietuvą prieš okupantą vykusį karą jau pasibaigus karui Vakarų Europoje. Mūsų pareiga sugrąžinti šį vis dar apytūstį istorijos puslapį ir pasaulio atminti, tačiau visų pirma tai turime padaryti čia, Lietuvoje.

Ką žino šiandieninės lietuvių kartos apie 1949-ųjų Vasario 16-ąją ir Radviškio rajono Minaičių kaimą susirinkusius ir ukinatą Lietuvos valstybės teises dokumentą — Deklaraciją apie būsimąją laisvą, demokratiškai besitvarkančią Lietuvą paskelbusius apygardų partizanų vadus — Joną Žemaitį, Aleksandrą Grybiną, Joną Sibailą, Alfonsą Ramanauską, Petrą Bartkų, Vytautą Gužą, Leonardą Grigonį, Bronių Liesį? Tai tikrų tikriausi signatarai, be kurių vargu ar būtų šiandieninė Laisvė. Tikiuosi, kad visų šių žmonių atminimui rasis vietos Lietuvos Respublikos Seime, o Vytauto Žemaičio gerų akių portretas žvelgs į ateisius ir Prezidentūros rūmose, kad apie juos skaitysimės knygas, matysime TV, girdėsime radijo laidas.

Šiandien Žuvusiųjų prezidentu vadinamas vienas pokario partizanų vadų — Jonas Žemaitis-Vytautas aštuonerius savo gražiausius gyvenimo metus praleido miškuose, bunkeriuose, vadovaudamas partizanų kovai. Išduotas ir suimtas 1953-aisiais, buvo tardomas paties Berijus, kalintas ir nužudytas Butyrkų kalėjime jau po Stalin mirties 1954 metais.

Jo ir daugelio kitų į Maskvą išvežtų kovotojų, valstybės veikėjų nužudymo, palaidojimo aplinkybių iki šiol nežinome. Tačiau Kremlius jų likimą, jų palaidojimo vietas tikrai žino, todėl, jei yra linkęs rodyti gerą valią, galėtų, bent jau praėjus ištisiesiems dešimtmečiams po jų mirties, atskleisti paslaptis, atiduoti jų palaikus Tėvynei. Jono Žemaičio sūnus Laimutis, iki Nepriklausomybės priverttas gyventi svietima pavarde ir tėvui prieš mirtį nuotraukoje parodytas jo pionieriaus ženklų švarkelyje, turi teisę žinoti tėvo kapą.

Tautoje gyvas noras žinoti daugiau — tai rodo ir filmo „Vieni vieni“ sėkmė. Salės buvo pilnos ne tik vyresniųjų, bet ir jaunimo. Ar ne pats laikas padaryti viską, kad kitų metų birželio keturioliktajai turėtume rimtą kino filmą apie Sibirio gulagus, apie tremtis,

apie tas Sibirio motinas, kurioms ir žiauriausiomis sąlygomis nekildavo nė menkiausia mintis žudyti savo vaikus?

Nuo 1953—1955-ųjų pradžio kitas okupacijos tarpsnis, užsitęsęs iki pat Nepriklausomybės atgavimo.

Tai mano kartai tekęs laikas, kuomet po Stalin mirties, sušvelnėjus rezimui, vyko tautos prisitaikymo gyventi ir išlikti periodas. Jis labai nevienalytis — vienkoks jis buvo tiems, kurie sugrįžo, parbėgo iš lagerių, iš Sibirų, kitoks — kolaboravusiems ar išdaviniams.

Šis laikotarpis yra bene mažiausiai tyrinėtas okupacijos pasekmių požiūriu, tačiau jis bene labiausiai svarbus, jei bandytume sąžiningai ir atvirai ieškoti šiandieninės, jau Nepriklausomos Lietuvos problemų šaknų. Juk didžioji dalis dabartinės Lietuvos — kaip tik iš ten.

Mankurtiško gyvenimo pasekmės

Tauta išliko, daug ką išsaugojo per šeimas, per bažnyčią, per kultūrą, per nesunaikintą atmintį — todėl ir sugebėjome atkurti savo valstybę. Tačiau nuostoliai, patirti toje melo ir kaukių sistemoje, juntami iki šiol.

Niekas geriau ir tiksliau už Čingiz Aitmatov papasakotą sorožekų legendą nėra aprašęs dvasinės okupacijos pasekmių. Priminsiu, ypač negirdėjusiems, kirgizų rašytojo aprašytus mankurtus — nelaimingus žmones, kuriuos gilioje senovėje okupantų kareiviai paimdavo belaisviais, ant jų galvų užtraukdavo šviežią, dar krauju garuojančią kupranugario odą, o ji džiūdama traukdavosi, verždama galvą. Taip žmogus užmiršdavo savo praeitį, net motiną ir uoliai tarnaudavo pagrobėjams.

Č. Aitmatov knyga „Ilga kaip simtmečiai diena“ buvo parašyta prieš pat Atgimimą. Tuomet visi ją skaitė gerai suprato, kad legenda ir buvo skirta taip vadinamam „tarybiniam“ žmogui. Tik jokiame sapne negalėjome išsivaizduoti, kad jos gilia prasme svarstysim ir praėjus penkiolikai metų po Nepriklausomybės atgavimo, kai mankurtiško gyvenimo pasekmės išryškėjo lyg vėlyvosios ligos komplikacijos, apimančios kone visas tautos gyvenimo sritis. Kaip bebūtų gaila, išryškėjo ir metastazės, — tikiuosi, pagydomos, — persimetančios į jaunąsias kartas.

Dvasinė okupacijos žala yra sunkiai apskaičiuojama, o įveikti jos pasekmes tikrai nepažadės žalos atlyginimo įstatymas. Tai turėsime padaryti mes patys ir tik mes patys.

Vos prieš keletą dienų palaidojom tylų, darbštų, tvirtą Nepriklausomybės žmogų, tremties poetą Vytautą Cinauską, nuoširdžiai dirbusį ir čia, Seimo salėje. Iš kentęs sunkiausią 1941-ųjų tremtį, Rešiotuose praradęs tėvą, parbėgęs iš Sibirio į gimtinę vėl suimtas ir kalintas lageriuose antrą kartą, išėjo iš mūsų, taip ir nesulaukęs buvusio STT vadovo, Generalinės prokuratūros atsprašymo net ir po to, kai teismai atmetė jų apgailėtus bandymus šį žmogų apšaukti žemgrobiu.

Žmonių, išskaudintų neteisėbės jau nepriklausomybę paskelbusioje Lietuvoje, — šimtai, o gal ir tūkstančiai. Tai atsitiko ir todėl, kad ištisus penkias-

dešimt metų dėl sovietinės okupacijos neturėjome moralios, žmonių reikalus ginančios teisės. Ir teisė, ir moralė turėjo būti tarybinė. Gal todėl ir kai kurie jaunesni atvirai sako nežina, kas yra ta moralė.

Atsakymas nežinantiems yra, tokiems ne kartą yra atsakęs ir Vytautas Cinauskas, viename savo eilėraščių sugebėjęs atsipašyti net Sibirio žemės:

*Atleiskit man, Tunguskos žemės žuvis,
Už jūsų motinų sutrintus
ikrelius slidžius,
Kada uodų sukandžiotas ir
prakaitu pasruvęs
Ant jūsų lošio suverčiau
sunkius medžius.*

O ką atsakyti Danutei Gogelienei iš Kauno, kurios motinė taisyta 1941-aisiais buvo ištremta į Sibirą iš Marijampolės ir kuriai, kaip ir ne vienam jos likimo broliui, teko patirti antrąją žemės nacionalizaciją jau nepriklausomoje Lietuvoje. Tie patys „tarybiniai“, matyt taip ir nesugebėję nusipiešti smegenis tepespaudžiančios kupranugario odos bei palikti dirbti prie žemės grąžinimo reikalų, vidury baltos dienos Danutės žemę atidavė kitiems, matyt, saviems, tokiems pat „tarybiniams“. Šie pardavė ir, štai, skaito moteriškę Marijampolės apskrities viršininko atsakymą — esą, „visio zakonno“, nes, rašoma jame, „trečioji asmenys Jums priklausiusią žemę išsigijo sąžiningai“.

Moralė politikoje prasideda nuo istorijos žinojimo

Banalu kartoti, jog tik tiesa padarys mus laisvus, bet tikrai teisingumo nėra vien todėl, kad vis dar nelaisvi žmonės ji bando kurti. Penkiolika nepriklausomybės metų leido sužinoti daug tiesos ne tik apie didvyriškumą pokario miškuose, bet ir apie išdavystę mastą.

Juozas Markulis-Erelis, išdavęs aukščiausią pasipriešinimo kovų vadovybę, beveik visą likusį laiką iki nepriklausomybės atgavimo auklėjo „jaunąją tarybinę kartą“ vienoje aukštųjų mokyklų. Ar ne iš čia mano kartos nežinojimas, kas yra moralė politikoje? Ar ne iš čia ir gėdingas mano kartos nušalinimo prezidento nesugebėjimas pakelti užgriuvusios atsakomybės?

Žinojimas apie moralę politikoje prasideda nuo savo tautos istorijos žinojimo. Butų gerai, kad kiekvienas Seimo, Vyriausybės narys, davęs priesaiką, aplankytų Genocido aukų muziejų, buvusius KGB rūmus ir ten dar kartą pasirašytų. Gal tada nekiltų abejonių, ar reikia keisti Archyvų įstatymą, kurio dabartinė redakcija okupacinio laikotarpio istoriją uždarė net septyniadešimčiai metų!

Ruošdamasi šiam kalbėjimui, maniau pabaigos žodžius dėtioli viltiną, tačiau atidėsiu juos kitam kartui.

Dabar gi noriu atsprašyti visų mus šiandien girdinčių dar gyvų partizanų, tremtinių, savo senelio, gulinčio kažkur po užaugusiomis pušimis Rešiotuose prie Krasnojarsko, kad iš šio rūmų, kažkada Lietuvos širdim vadintų, kol kas nesklinda pokario partizanų vedęs itin stiprus pareigos, aukojimosi tėvynei jausmas.

DANUTĖ BINDOKIENĖ

„Gėdos puslapis“ internete

Čikagos policija, su miesto mero Richard M. Daley pritarimu ir skatinimu, pradėjo vartoti naują ginklą kovojant su prostitucija — internetą. Tai, galima sakyti, paskutinė linija, kurią miestas užsibrėžė, besistengdamas sutramdyti vis gausėjantį „seniausios žmonijos istorijoje profesijos“ darbuotojų, tiek moteris, tiek vyrus, bet taip pat ir visai jaunus vaikus. Pagal statistinius duomenis, mieste kasmet šiuo „amatu“ užsiima tarp 12 ir 16 tūkstančių žmonių. Nemaža jų dalis yra nepilnamečiai, kurie dėl problemų namuose, alkoholio ar narkotikų vartojimo atsiduria gatvėje ir uždarbiauja vieninteliu jiems prieinamu būdu — pardavinėdami save. Nėgana to, dalis prostitucijų yra neseniai atvykusių į šį kraštą. Nesąžiningi išnaudotojai, legalių darbų su geru atlyginimu pažadais privilioję moteris ir merginas iš Europos bei Azijos šalių, po to ištumia jas į prostituciją, visą „pelną“ susipildami iš savo kišenės. (Liudna pripažinti, kad šioje „profesijoje“ jau randama ir nemazai „sesių geltonkasių“ iš Lietuvos.)

Kova su prostitucija yra nesibaigianti ir dažnai bergždžia. Vos kurios apylinkės gyventojai pradeda skųstis, kad ant kiekvieno gatvės kampo stoviniuoja prostitutės, laukdamos klientų, policija stengiasi jas susemti. Tačiau kitą dieną istorija kartojasi, nes ir prostitucijų, ir klientų nuolat atsiranda. Tai, žinoma, ne tik Čikagos, ar Amerikos, bet ir daugelio šalių bei miestų problema, ypač gausėjant narkotikų vartojimui ir siauciant skurdui. Kartu su prostitucija, ir apylinkę atkeliauja narkotikai, vėrinės ligos, smurtas ir kitos negerovės, nuo kurių nukentia ne tik prostitutės, bet ir aplinkiniai gyventojai, nes nusikalstamasis elementas, kartą įkėlęs koją į apylinkę, sunkiai iškrapštomas.

Bet ši mėnesį pasirodė galbūt, kaip sakoma, pirmieji „šviesos spinduliai tunelio gale“. Tik kažin dėl ko taip ilgai truko miesto savivaldybei ir teisėtvarkai suvokti, kad ne vien prostitutės areštuotinos ar baustinos, bet juo

labiau jų klientai: jeigu nebūtų „pirkėjų“, nereikėtų ir „pardavėjų“. Kasmet Čikagoje areštuojama apie 3,200 prostitucijų ir, (jeigu tik pasitaiko pagauti), per 950 jų klientų. Areštuojant pastaruosius, konfiskuojami jų automobiliai (pernai net 862 mašinos), areštuotiems tenka praleisti keletą parų daboklėje, užmokėti pabaudą ir ilgainiui jie paleidžiami. Prostitutės susilaukia dar mažesnes bausmes, paprastai tik gydytojo patikrinimo ir galbūt „atvesimo“ kalėjimo vienuteje.

Bet ši mėnesį policija prostitucijų „paslaugų“ ieškančių (daugiausia vyrų) pavardes, adresus ir nuotraukas pradėjo skelbti internete (www.chicagopolice.org), be to, ši informacija iškabinama nuovados ir policijos centriniuose, kur bet kas gali pasisiųsti. Internetinis „gėdos puslapis“ pasirodė toks populiarus, kad per valandą jį aplanko apie 4,000 žmonių. Tikima, kad ši asmeninė informacija su nuotraukomis atbaidys prostitucijų klientus labiau, negu bet kokios baudos ir areštai. Kol kas dar per anksti pasakyti, ar šis metodas bus veiksmingas ir bent kiek pristabdys prostitucijos epidemiją Čikagoje. Prieš keletą metų Kansas City, MO, policija taip pat mėgino sugautus klientus viešai paskelbti per kabelinę televiziją, bet tai nesustabdė „verslo“, tik visuomenėje žinomesni asmenys pasidarė atsargūs, bet įvairūs narkomanai, alkoholikai ir kiti patamsių gaivalai savo pomėgių neatsisakė. Kansas City šią praktiką laikinai sustabdė, ir dabar su nemažu dėmesiu stebi Čikagos projektą.

Tai tikrai geras pavyzdys, kuriuo galėtų pasinaudoti ir Lietuva, ir bet kuri kita valstybė. Bet kodėl sustoti ties prostitucijų klientūra? Kodėl tokiam internetiniame puslapyje nepaskelbti kitų nusikalstamųjų nuotraukų — pavyzdžiui, seksualiai išnaudojusių vaikus ir nepilnamečius, plešikus, prievartautojų, narkotikų pardavėjų ir kitą nepageidaujamą elementą, kuris kasdien tyko aukų, dažnai net nenumanantį, kad „malonus ir mandagus kaimynas“ yra pavojingas nusikaltėlis.

VIENO GYVENIMO FRAGMENTAS

BRONIUS ŽALYS

Nr. 11

Gruodžio pradžioje „Deutsche Zeitung in Norwegen“ rašė, kad Ukrainoje prasidėjęs sukilimas. Priežastis — per didelis maisto produktų atėmimas iš gyventojų. Sukilėlių esą daug ir jie aršiai kaunasi.

Mūsų būrelis buvo priskirtas prie II kuopos. Iš jų trys su šaukimais, kiti septyni — sugaudyti: Morozov — Lietuvos rusas (sugaudytas) namuose palikęs 5 mažamečius vaikus, kiti 2 dirba Vokietijoje. Cituoju savo to meto dienoraštį: „Vakar, atsinešęs seną atviruką, su spalvotu berniuko piešiniu, ant jo užrašė „Serioza“ ir jį pasikabino gale lovos; tikriausiai jis jam primena sūnų. Šalia jo guli 17 metų jaunuolis, mūsų pravarzdžiūdamas „leitenant“, Tadas Bytautas, jaunas avantiūristas, labai gražus berniukas, tik bjauriai paleidęs liežuvį... Beveik kas trečias žodis keiksmažodis ar blevyga. Save vaizduojasi „senu vaisku“, nes sakosi 15 mėnesių tarnavęs gen. Just batalione; tėvas, berods, gydytojas... Ar ne 15-os metų pabėgo nuo tėvų, ieškodamas nuotykių.

Ten pat guli Belys Kelpšas ir Zurbas — vienas stalius, antras paprastas darbininkas — abu sugaudyti. Du tylūs, pusamžiai vyrai, abu vedę.

Aš guliu virš mano draugo Petro Paprečko lovos. Tai jaunas, energingas vaikinys, čia atsiradęs su šaukimu. Nežinau, kaip jis ten buvo įsimaišęs, bet prieš tai tarnavo vokiečių darbo tarnyboje. Nemėgsta skųstis, taupus, tvarkingas. Vokietijoje tarp pabėgėlių yra ir jo mylimoji, tankiai jai rašo laiškus, tankiai žiuri į jos fotografiją, kurią visuomet turi su savim. Mažakalbis, bet draugiškas.

Už mūsų lovos guli dar du staliai — Jasaitis ir Leščinskas, abu seni bernai, per daug savo likimu nesisieloja. Irgi abu sugaudyti...

Tokia maždaug mūsų kuopos lietuvių karo taktikinių charakteristikų.

Mus „globoja“, specialiai tam paskirtas vokiečių, lietuvis globos karininkas vyr. lt. Bronius Gečiauskas. Bet, kaip jis pats sakė, esąs tik „paukštis paauskuotame narve“, t.y. turi karininko statusą, bet jam nieko neleidžia daryti. Karts nuo karto, radęs kokią dingstį, susišaukia mus ir duoda „pylos“ už nevieningumą, nutaukėjimą ir t.t.

Laiko praleidimui vakarais gavome iš štabo įvairių žaidimų — šaškes, šachmatus ir kt. Turį pažįstamų Vokietijoje, rašo jiems laiškus.

Pradžioje ir aš susirašinėju su pora panašaus likimo draugu, kaip ir aš, dirbančiu Norvegijoje, bet vėliau laišškai nutrūko. Tai buvo Jakubėnas ir Baniulis. Gruodžio pradžioje I kuopos V. Vaseris gavo iš Vokietijos atsiųstą laikraštį „Lietuviai“, leidžiamą Berlyne. Jame rašoma ir apie padėtį Lietuvoje. Nr. 1 (1944.XI.3) sakoma, kad Paleckis paskelbęs 83,000 lietuvių „savanorišką“ išvykimą į Sovietų sąjungos „draugiškas respublikas“ darbams. Latviai ir estai pesti „savanoriškai“ apleidžia savo kraštą...

Nr. 2 (1944.XI.7), straipsnyje „Pabėgėliai pasakoją“ rašoma: „...kad ir trumpai pašeimininkavę, bolševikai Kuršėnų katalikų bažnyčioje spėjo įrengti arkliedes. Iš bažnyntinių vėliųvų raundarmiečiai sau darėsi autus. Šv. monstrancija išniekinta“. Toliau (po užėmimo): „...čia buvusios išniekintos visos Šiaulių mieste pasilikusios moterys...“

Gruodžio 11 d.

Praeitą naktį sapnavau Lietuvą. Vaikščiojau kažkur po Užsilius, Gerulčiškį, klaidžiojau po Šilą, mylimos mergaitės ieškodamas...

Kaip būtų puiku, grįžus į gimtinę surasti išsvajotąją mėlyną! Bet kur ji dabar — vienas Dievas nežino. Gal Užbaikalėje, gal šiaurios Sibiro taigose, raudona kaspinėlė į plaukus pina, dainelę traukia... O gal jau tėviškės laukuose — išvargusi, alkana, kur jau ir šeima beaugnanti? O, Dieve, kaip norėčiau į tėviškę grįžti!

Gruodžio 13 d.

Ši rytą užkandau tik 60 g margarino porciją. Duonos neturėjau nė trupinio, nes vakar sauso davinio tešdėvė tik riebalus. Duona, dėl kažkokių žiemos sezono pertvarkymų, nebuvo duodama. Vyrai keikia vokiečius kaip įmanymai. Piktai ir man — visą dieną alkanas kaip velnias!

Transportavome lėntas į kalną — po 2-3, nelabai dideles lėntas, penkis sykius į kalną ir atgal; pavakare taip nuvargome, kad, kaip geriau kalbės vokiečiai, turėjau eiti pas puskarininkį ir sakyti, kad nebepaveldame kojų. Liepė sueiti visiems į kalvę, kur ir jis sėdėjo, ir ten baigti laukti iki eisime namo.

Lėntas nešėme pro dirbančius belaisvius rusus. Suplyšę drabužiai, akys įdubusios ir sudžiūvusios skruostus. Bus daugiau.

Laiškai, nuomonės,
komentaraiEMIGRANTŲ PAREIGOS
LIETUVAI

Lietuvoje užaugau pamiš-
keje. Labai man patiko mūsų 3
hektarų (7.5 akrų) pušynas, pri-
siglaudęs prie valdiško miško.
Ypač vasarą, birželio mėnesio
pabaigoje, kai ten atsiradavo
labai daug mėlynių. Tada be-
veik jomis ir maitindavau. Bet
mane zvejė ir pats miškas.
Augo tiesios, lieknos, bešakės,
dangų siekiančios pušys. Bent
taip man vaikui atrodė. Miško
pakraistyje augo ir jaunutės
pušaitės, bet jos dar turėjo daug
žalių šakelių. Be abejo, ir aukš-
tosios pušys anksčiau irgi turėjo
daug žalių šakų ir šakelių,
kurios, išaugus kamienui, nu-
džiūvo, savaime atitrūko nuo
kamieno, nukrito ant žemės ir
supuvo, patrešdamos žemę. Kai
mano tėtei reikėjo trijų aukštų
stulpų perkūnargiams pas-
tatyti, toli jų nereikėjo ieškoti:
jie buvo čia pat už poros šimtų
metrų. Tėtė svajojo dalį šių
pušų panaudoti naujo gyve-
namo namo statybai, bet to
nespėjo padaryti; atėjo rusai
1948 metais jį, sulaukusį 60
metų, ir beveik visą šeimą
nubaudė ištremimu į Sibirą.
Nusikaltimas: 22 hektarų nie-
kieno nenaudoto, labai akme-
nuoto ir šlapio lauko paverti-
mas dirbama žeme ir pievomis.
Po 10 metų buvo visiems leista
grįžti į Lietuvą. Visi sodybos
pastatai buvo sugriauti, žemė
nusavinta ir perduota kolekty-
viniam ūkiui, o graužuolės pušys
iškirto. Abiems tėvams esant
invalidais, jų nebeužėjo priimti
į kolektyvinį ūkį. Pensijų irgi
nedavė. Atseit, dziaukitės lai-
minga senatvei!

Bet grįžkime prie pušies ir
prie emigracijos. Pušies augime
matau analogiją tarp Lietuvos
ir emigracijos iš jos. Lietuva

MŪSŲ
VIRTUVĖ

Paruošia Julija K.

KEPKIME LAUK!

Šiame krašte su Memorial Day (Atminimo švente) iki pat
Darbo dienos (Labor Day) yra vadinamasis „barbecue“, arba kepi-
mo ant karštų anglių sezonas. Paminėjus „barbecue“, daugelis tuo-
jau pagalvoja apie keptus mėsinius (hamburgers), bet šiuo būdu
galima pagaminti įdomiausių ir įvairiausių patiekalus — ne tik
mėsą, bet ir daržoves ir visokius užkandžius. Vienas populia-
riausių būdų yra „kabobs“, t.y., ant metalinio virbo užmauti mėsos
gabaliukai, pakaitomis su grybais, daržovėmis, krevetėmis ar pan.
Lietuvoje labai žinomas patiekalas šašlykai, bet tai daugiausia
specialiu būdu ant virbų kepta kiaulienos mėsa be daržovių
priemaišų.

Pamėginkite kelis amerikietiškus „vėrinėlius“ — ir įdomu, ir
skanu. Aš šiuos patiekalus taip ir vadinsiu — „vėrinėliais“. O gal
kas žino tinkamesnį pavadinimą?

Jautienos ir grybų
vėrinėliai

1/2 puod. aliejaus
1/2 puod. sojos padažo
1/4 puod. citrinų sulčių
2 šaukštai paruoštų gar-
styčių (prepared mustard)
2 šaukštai Worcestershire
padažo

1 skiltelė česnako (smulkiai
supapota)
1 šaukštelis stambiai maltų
pipirų

1 šaukštelis druskos
1 ir 1/2 sv. liesos jautienos,
supjaustytos maždaug 1 colio
gabaliukais

12–16 grybų „kepuraičių“
šiek tiek verdančio vandens
Sumaišyti aliejų, sojos pa-
dažą, citrinų sultis, garstyčias,
Worcestershire padažą, čes-
naką, druską ir pipirus. Sudėti
jautienos gabaliukus, uždenkti
ir palaikyti šaldytuve per naktį
(bent kartą pamaišyti). Grybų
kepuraites užpilti verdančiu
vandeniu, palaikyti 5 min. ir

nuvarvinti. Ant metalinių virbų
pakaitomis užmauti mėsos
gabaliukus ir grybus. Kepti ant
karštų anglių, kol mėsa bus
iškepusi (pvz., kepat 15 min.,
jautiena vidutinio — medium
rare — paruošimo).

Jautienos ir krevetėių
vėrinėliai

1/2 puod. pomidorų padažo
1/4 puod. vandens
1/4 puod. smulkiai suka-
potų svogūnų

1 šaukštas rudo cukraus
3 šaukštai citrinų sulčių
2 šaukštai aliejaus
2 šaukštai garstyčių
2 šaukštai Worcestershire
padažo

1 sv. jautienos (sirloin
steak), supjaustytos 1 colio
gabaliukais

1/2 sv. šviežių ar šaldytų (be
kiaulienų) nevirtų krevetėių
1/2 šaukštelio „chili“ milte-
lių
2 cukinijos, supjaustytos 2

PATIKSLINIMAS

Straipsnyje „Užrašai iš pro-
vincijos: „Lituanus“ žurnalui 50“
(„Draugas“, 2005.06.18) Stasys
Goštautas, rašydamas apie „Li-
tuanus“ gimimą Illinois univer-
sitetė (Urbana-Champaign),
daro tokią išvadą: „Tad Illinois
universitete gimė studentų są-
junga ir „Lituanus“ žurnalas,
Harvard universitete — San-
tara (ten studijavo V. Kavolis ir
R. Maželis), ir t.t..“

Noriu ištaisyti šiame sa-
kinyje dvi klaidas. Amerikos
Lietuvių studentų sąjunga
nėgimė Urbanoje, o Čikagoje.
Jos pagrindiniai kūrėjai buvo
du Vytautai: Vardys ir Kavolis,
kurie negyveno ir nestudijavo
Urbanoje.

Santara negimė Harvard, o
taip pat Čikagoje. Jos idėja
pradžioje buvo diskutuojama
šiam mieste įkurto Nepri-
klausomųjų studentų sąjūdžio
iniciatorių posėdyje, kuriuo-
se dalyvavo V. Kavolis, Z.
Rekašius, L. Sabaliūnas, R.
Adamkevičius-Adamkus, R.
Mieželis, A. Keželis, S. Šimoliū-
nas, H. Žibis, B. Mačiūka ir
kiti. Eventualiai idėja tapo
igyvendinta, kai 1954 m. Juozo
Bačiūno Tabor Farmoje buvo
įkurta Santaros organizacija.

Julius Šmulkštys

Lakeside, MI

DĖKOJA

Leiskite „Drauge“ padėkoti
Vilkaviškio P. Karužos vardo
šaulių kuopos vadui R. Rama-
naukui už atidumą, rūpestį,
rengiant Vilkaviškyje, Vilk-
aviškio rajone įvairius šaulių
kuopos renginius, už paramą,
remiant tautiečius Lietuvoje,
Vilkaviškio rajono pagrindinių
mokyklų, gimnazijos jaunuo-
sius ir vyresniuosius šaulius.

Džiaugiuosi, kad galėjau
bent mažą dalelytę prisidėti
prie taip reikiamos pagalbos
man brangiam Vilkaviškio raju-
niui.

Malonu būtų, kad taip rei-
kalingą pagalbą ranka ištiestų
ir kiti buvę vilkaviškietiai.

Kazys Karuža

Los Angeles, CA

ATTITAIŠYMAS
KLAIDOS

„Draugo“ „Laiškų ir nuomo-
nių“ skyriuje buvo mano pa-
rašytas laiškas „Ne visada
demonstracijos pasiekia savo
užsimojimų“. Šitame rašinyje
buvo parašyta, kad „Atrodo,
kad organizatoriai ir demon-
strantai nepasiteiravo jaunojo
vikaro, sumanuso organizato-
riaus ir labai balsingo kunigo
ar jam nebuvo pasiūlyta tapti
šios parapijos klebonu? Mano
žiniomis, jis šių pareigų atsi-
sakė, kadangi neplanavo ilgai
pasilikti Amerikoje, nes jo šir-
dis yra prisirišusi prie Lietuvos
ir joje esančių mokslo draugų,
giminių ir tėvų“. Šie sakiniai
neatitinka tiesai, todėl parašy-
tus sakinius atsiimu ir atsi-
prašau, jaunojo vikaro už
paskelbtas neteisingas žinias.

Antanas Pauzuolis

Chicago, IL

DĖL B. JUODELIO
REPORTAŽO

Perskaiciusi Broniaus Juo-
delio JAV LB Vidurio vakarų
apygardos ruoštos gegužės
aprašymą („Draugas“, 07.24
d.), noriu kai ką patikslinti. B.
Juodelis mane daug kartų cu-
cituoja, nors aš tų dalykų ne-
sakiau.

Visų pirma ŠALFAS-gos
pirm. Rimantas Dirvonis prašė
apygardos globoti sportininkus,
atvykusius iš Australijos. Mes
būtume mieliai sutikę, bet bu-
vome užimti gegužinės ruošos,
todėl apygardos valdyba nutarė
prisidėti, pakviesdama svečius
iš Australijos į metinę gegužinę
ir juos pavaišindama. Apygar-
dos pirm. A. Sakalaite dvi sport-
tinkines apnakvydino savo na-
muose ir vėliau nuvežė į
O'Hare oro uostą. Sportininkų
iš Australijos priėmimą ir vieš-
nag organizavo bei viskuo
rūpinosi Danutė Dirvonienė.
Tiesa, kad dauguma Čikagos
sportininkų buvo jau išvykę į
Lietuvą, todėl D. Dirvonienė
teko pasirūpinti australiečiais.

Kalbėdama su B. Juodeliu,
paminėjau, kad buvo sunku
ruošti gegužinę Pasaulio lietu-
vių centre, nes daug kainuoja.
Bet daugiausia nusiskundžiau,
kad „Bravo“ įmonė yra išnuo-
mavusi virtuvę ir sekmadienį
po kiekvienų Mišių par-
davineja kugelį, cepelinus, to-
dėl kitiems neleidžiama naudoti
virtuvės, gaminti maisto,
o tik duodamas leidimas šiltai
laikyti maistą ir išsiplauti
indus. Už tai PLC prašo 150
dol. Mes turėjome savo šei-
mininkę, todėl maistas būtų
nedaug kainavęs, bet virtuvę
negalėjome pasinaudoti. „Bra-
vo“ buvo paruošę savo maistą ir
žadėjo parduoti gegužinės
metu, bet, pagal mūsų sutartį
su PLC, to neturėjo daryti, taigi
— nepardavinėjo. Kadangi
vyko futbolo rungtynės, sport-
tininkai savo gerimus laikė
šaldytuvuose ir parduotuvėje tuo
metu, kai buvo atidarytas ge-
gužinės rengių baras. Sport-
tininkai taip pat parduotuvėje
„Bravo“ pagamintus šašlykus
tame kiemelyje, kur apygarda
siūlo savo pietus.

Dėl visų tų nesklaidumų
PLC mums davė 10 proc. nuo-
laidą ir grąžino baro apdraudo-
pinigus, todėl sąskaitos nebuvo
tokios didelės, kaip B. Juodelis
aprašė. Gaila, kad jis šiuos pri-
vačius reikalus išplatino. Tai
neturėjo būti spausdinama
laikraštyje. Tiesa, aš tikrai sa-
riau, kad kitų metų gegužinei
būtinai nuomosime Ateitinin-
kų namų žuolyną.

Aušrelė Sakalaite

JAV LB Vidurio vakarų

apygardos pirmininkė

GERAS
VEDAMASIS

Acii už gražiai parašytą
vedamąjį apie atsiprašymą
„Drauge“. Suvedėte labai ak-
tualias dabartines temas iš
mūsų lietuvių pasaulio ir iš
JAV praeities bei dabarties.
Verta visiems apsvaistyti tas
mintis.

Ramunė Kubiliūtė

Evanston, IL

DĖL LIETUVIŲ KALBOS

Plačiai žinomas lietuvių
kalbos tyrinėtojas prof. dr.
Antanas Klimas yra susirūpi-
nęs, nes, svetimomis įtakojant,
mes lietuvių kalbos veiksma-
žodžius išstumiamė daikta-
vardžiais. Pvz. kas sekmadienį
girdime: „...tai darykite nuo-
dėmių atleidimui“. Čia reikėtų
sakyti: „Tai darykite nuodė-
mėms atleisti“.

A. Klimas, demaskuoda-
mas šią skaudžią problemą,
parašė 88 puslapių įdomią kny-
gutę: „Lietuvių kalbos dalyvių
vartoseną“. Vilniuje tos knygos
išleidimu pasirūpino Lietuvių
kalbos institutas. Ją išspausdi-
no Mokslo ir enciklopedijų lei-
dykla Vilniuje 1993 metais.

Mes dejuojame, kad ir mūsų
kalbą veržiasi svetimybės, pvz.,
vietoje gražaus lietuviško zo-

džio „įtampa“ tiek tėvynėje,
tiek išeivijoje vis plačiau varto-
jame žodį „stresas“.

Šalia šių bėdų tenka susi-
rūpinti ir žodžių kirtuvimu.
Ypač nežinome, kaip kirtiuoti
žodį „mašina“. Vieni sako: ma-
šina, kiti sako mašina, o reikia
sakyti mašina. Atsiminkime,
kad šį žodį turime kirtiuoti
taip, kaip žodžius mergina arba
bala.

Žodį akiniai kirtiuvime
kaip žodžius marškiniai, ru-
giai. Žodis karininkas kirtiui-
jamas kaip „darbininkas, var-
dininkas“. Tautinis — kaip
medinis, guminis.

Mylėkime ir rūpinkimės
savo lietuviška kalba, kaip
brangiausiu turtu.

Eugenius Gerulis

Naperville, IL

TAI KAIP DABAR GIEDOSIME?

„Draugo“ 2005.06.8 nume-
ryje Baniutė Kronienė skaityto-
jų laiškų skyrelyje rašo: „Net ir
himnas kai kada giedamas „Te-
gul saulė Lietuvos“. Ką Vincas
Kudirka pasakytų, išgirdęs iš-
kraiptytą Tautos giesmę? Auto-
rė siūlo kurti naujas dainas ir
giesmes, tačiau nenaikinti to,
kas jau sukurta.“

Čia reikia pora patikslini-
mų. „Tautiška giesmė“, ku-
rios „gaidą ir žodžius“ sudarė
V.K. (Vincas Kudirka), buvo iš-
spausdinta „Varpe“, 1898 m.
lapkričio — gruodžio numerio
95 puslapyje. Tas puslapis, su

tekstu ir gaidomis, yra per-
spausdintas bostoniškos Lie-
tuvų enciklopedijos XVI tomo
19 psl.

Ten šviesiai — tiesiai pa-
rašyta: „Tegul saulė Lietuvoj...“
Kas dar įdomiau, tai, kad
antrasis šios Tautinės giesmės
punktelis originale buvo toks:
„Tegul tavo vaikai eina vien
takais dorybės, tegul dirba ant
naudos tau ir žmonių gėrybės“.
Tai kaip Tautinę giesmę,
tapusią Lietuvos himnu, dabar
giesdosime?

Romualdas Kriaučiūnas

Lansing, MI

SKELBIMAI

NEKILNOJAMASIS TURTAS

GREIT PARDUODA
First Landmark Realty
Bus. 773-590-0205
Res. 708-425-7160
RIMAS STANKUS
• Čikagoje ar priemiesčiuose
• Greitas ir sąžiningas patarimas
• Nuosavybės įkainavimas veltui
• Tarpininkaujame gautant paskola
• Pensininkams nuolaida

SIŪLO DARBĄ

PRO CARE
Live in Caregiver/Companion
6 days, \$120 a day. To take care
of handicapped 25 years old girl.
Good English, work permit,
American Drivers License required.
(847) 391 4164
SEAMSTRESS (SEWING)
Little English. Draperies &
Valances. Full & Part-time.
Paid Vacation & Holidays.
Vertidrapes Mfg.
(773) 478-9272

PASLAUGOS

STATE FARM
INSURANCE
AUTOMOBILIO,
NAMŲ, SVEIKATOS IR
GYVYBĖS DRAUDIMAS
Agentas Frank Zapolis (versle 49 metai)
Off. Mgr. Aukšė S. Kane,
Vilma Jariulienė,
Virginija Smukaitienė
kalba lietuviškai
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th St.,
Evergreen Park, IL 60805
Tel. 708-424-8654-773-581-8654

IŠNUOMOJA

Woodridge išnuomojami
1-2 mieg. naujai suremontuoti
butai. 1 mieg. — \$670-\$710;
2 mieg. — \$770-\$810.
Tel. 630-910-0644, Jana.

IVAIRŲS

• Moteris ieško darbo prižiūrėti
senus žmones. Vairuoja, kalba
angliškai, turi rekomendacijas. Tel.
773-568-6436 arba 312-927-0436.
• Moteris gali pakeisti bet kokią
dieną ar išieisti atostogų. Nevairuoja.
Tel. 773-254-7918, palikti žinutę,
Valia.
• Moteris ieško darbo ar gali
pakeisti bet kurią savaitės dieną
arba išieisti atostogų. Vairuoja,
legalūs dokumentai. Siūlyti ir kitus
variantus. Tel. 773-863-8473.
• Jaunas vyras gali pavaduoti porą
mėnesių prie pagyvenusių žmonių
arba savaitgaliais. Tel. 773-383-4301.

STASYS CONSTRUCTION

Stalijos darbai, rūšių, vonių ir
virtuvų įrengimas; prietaisai;
keramikos plytelės; „sidings“
„soffits“, „decks“, „gutters“, plokštės
ir „shingle“ stogai; cementas,
dažymas. Turiu darbo draudimą.
S. Benetis, tel. 630-241-1912

ATLANTIC Express Corp. 1-800-775-SEND
www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight
Krovinių gabenimas
laivu į visas pasaulio šalis.

Auto Export
Krovinių gabenimas
lėktuvu į visas pasaulio šalis.

Air Freight
Automobilių perkimas bei
siuntimas į visas pasaulio šalis.

Trucking
Krovinių pervežimas
visoje Amerikoje.

Small Packages
Smulkių siuntinių siuntimas bei
pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje,
Estijoje, Baltarusijoje bei Ukrainoje.

8801 78th Ave Bridgeview, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS žinių agentūrų pranešimais)

EUROPA

ROMA

Šv. Jono bazilikoje Romoje antradienio vakarą iškilminga ceremonija pradėta velionio popiežiaus Jono Pauliaus II pašaukimo palaiminimo procedūra. Beatifikacijos procesą Romos vyskupija oficialiai pradeda nuo popiežiaus mirties praėjus dviem mėnesiams ir 26 dienoms, o jam vadovaujantis kunigas sakė gavęs daugybę elektroninių ir paprastų laiškų, kuriuos atsiuntė „net netikintieji“ ir kuriuose liudijama apie stebuklus, padarytus per Joną Paulių II. Kad žmogus būtų paskelbtas palaimintuoju, po jo mirties turi įvykti su juo siejamas stebuklas. Jis turi įvykti meldžiantis ir prašant velionio popiežiaus užtarti prieš Dievą. Kad Jonas Paulius II vėliau būtų paskelbtas šventuoju, reikės antro tokio stebuklo.

PARYŽIUS

Prancūzijos palydovinės televizijos operatorė „Canalsat“ ir bevielio ryšio bendrovė SFR, kurią valdo Prancūzijos grupė „Vivendi Universal“, pirmosios pasaulyje pasiūlė televizijos programų transliacijas tiesiogiai ir bevielio ryšio telefonais. Kanalai bus transliuojami SFR trečiosios kartos (3G) bevielio ryšio paslaugų abonentams. Iš pradžių abonentai galės per savo bevielio ryšio telefoną žiūrėti 17 kanalų. Mėnesinis abonentinis mokestis, neįskaitant prijungimo kaštų, sieks 12 eurų.

VARŠUVA

Lenkijos parlamento pirmininkas Włodzimierz Cimoszewicz sakė, kad per spalio rinkimus sieks šalies prezidento posto, taip suteikdamas nepopuliariems kairiesiems galimybę atkilti kovojant išsilaikyti valdžioje. Proeuropietišku, nuosaikiu pasiūlymu W. Cimoszewicz, kuris yra dirbęs premjeru ir užsienio reikalų ministru, yra vienas iš kelių kairiųjų, kuriais visuomenė dar pasitiki po valdančiąją Kairiųjų demokratų sąjungą (KDS) persekiojusį kyšininkavimo skandalą. Dabartinis prezidentas Aleksandr Kwasniewski — buvęs KDS vadovas — pagal šalies įstatymus nebegali siekti trečios kadencijos.

JAV

WASHINGTON, DC

JAV Aukščiausiasis Teismas, kurio teisėjai nebuvo vieningos nuomonės, pirmadienį nusprendė, kad įremtų 10 Dievo įsakymų išskabinimas

apgyardos teismų patalpose pažeidžia Bažnyčios atskyrimo nuo valstybės principą, tačiau teisėtu pavadino Texas Kapitolijs teritorijoje esantį monumentą su Dievo įsakymais. Šie sprendimai dėl 10 Dievo įsakymų išskabinimo valstybei priklausantiuose pastatuose ir teritorijose, penkiais prieš keturis balsus, buvo priimti dviejose bylose, laikomose svarbiausiomis su Bažnyčios ir valstybės atskyrimu susijusiomis bylomis per šią teismo kadenciją.

NEW YORK

Lėktuvo katastrofoje Wyoming valstijoje žuvo didžiausio pasaulyje mažmeninės prekybos tinklo „Wal-Mart Stores“ savininko įpėdinis, 58 metų John Walton. Milžiniško tinklo savininko Sam Walton sūnus žuvo sudužęs jo pilotuotam nedideliame lėktuve. Nelaimė įvyko iš karto po pakilimo. Pasak naujausių pranešimų, nelaimės priežastis dar nežinoma. Šių metų kovo mėnesį žurnalo „Forbes“ paskelbtame pasaulio turtingiausių žmonių sąraše J. Walton, kurio kapitalas siekė 18,2 mlrd. JAV dolerių, užėmė 11 vietą.

WICHITA

Kanzas teisme žudikas maniakas Dennis Rader pirmadienį nesijaudindamas pasakojo, kaip nužudė 10 žmonių, ir savo aukas vadino „projektais“, kuriuos jis iš anksto numatė noredamas įgyvendinti savo seksualines fantazijas. Atsakinėdamas į teisejo klausimus, akiniuotas ir pliktėlėjęs D. Rader, kuris policijai paliktuose rašteluose save vadino BTK — („bind, torture and kill“), detalai pasakojo apie žmogžudystes, kurias vykdė 18 metų. D. Rader, kuriam dabar — 60 metų, kažkada buvo skautų vadovas, o prieš suėmimą ėjo Wichita liuteronų Kristaus bažnyčios parapijos vadovu pasauliečio pareigas ir bažnyčioje lankydavosi kiekvieną sekmadienį. Policija D. Rader suėmė vos aštuoni mėnesiai, po 31 metų trukusios paieškos.

RUSIJA

MASKVA

Rusijos vakarinėje Kursk srityje esančiame kalejime protestuodami prieš blogas gyvenimo sąlygas susižalojo beveik 240 kalinių, pranešė kalejimo administracija. Nėvyriausybė žmogaus teisių gynimo organizacija teigia, kad, sekmadienio naktį Lgov miesto kalejime susižalojo maždaug 700 kalinių, kurių dauguma perspėję riešus ar kaklus. Be to, priešais kalejimą susirinkę daugiau nei

50-ies kalinių artimieji surengė demonstraciją.

ARTIMIEJI RYTAI

ISLAMABAD

Pakistano Aukščiausiasis Teismas, pradėjęs nagrinėti kaimo tarybos nurodymų grupės vyrų išžagintus moters apeliaciją, antradienį liepė vėl suimti 13 vyrų, kurie kaltinami 2002 m. dalyvavus įvykdant šį nusikaltimą. Mukhtaran Mai išprievartavimas sukėlė tarptautinės bendruomenės pasipiktinimą ir atkreipė dėmesį į elgesį su moterimis Pakistano provincijoje. Šeši jos prievartautojai iš pradžių buvo pripažinti kaltais ir nuteisti mirties bausmėmis, tačiau penki iš jų vėliau buvo išteisinti. 33 metų M. Mai buvo išprievartauta gaujos vyrų kaimo tarybos nurodymu, kai buvo nuspresta, kad jos brolis, kuriam tuo metu buvo 12 metų, įžeidė įtakingo klanų garbę.

AZIJA

SAIPAN

Japonijos imperatorius Akihito per kelionę į Saipan salą Ramiajame vandenyne, kur vyko lemiamas Antrojo pasaulinio karo mūšis, pademonstruodamas susitaikymo gestą netikėtai aplankė korejiečių karo aukų memorialą. Imperatorius Akihito vizitas, kuris yra pirmoji jo kelionė už Japonijos ribų pagerbti karo aukų atminimui, surengtas tvyrant įtampai Tolykio santykiuose su Kinija ir Pietų Korėja, kurios ir po 60 metų tebėra persekiojamos karo laikų šešėlių ir kaltina Japoniją, esą ši atsisako pripažinti karo metais įvykdytus žiaurumus.

MANILA

Maždaug 6,000 filipiniečių, tarp jų šalies politiniai vadovai ir kariuomenės vadai, įskaitant kaltinimų persekiojamą prezidentę Gloria Arroyo, dalyvavo kardinolo Jaime Sino, padėjusio nuversti du Filipinų prezidentus, laidotuose. Katalikų kardinolas, kuris Filipinuose buvo įtakingiausias religinis vadovas, birželio 21 d. mirė sutrikus gyvybiškai svarbių organų funkcijoms. Jam buvo 76 metai. J. Sino įpėdinis, Manila arkivyskupas Gaudencio Rosales velionį kardinolą aukštino už tai, kad jis įkvėpė žmones sukilti prieš diktatorių Ferdinando Marcos. Netgi nuvertus F. Marcos, J. Sino dažnai pasisakydavo prieš korupciją vyriausybėje, mėginimus perrašyti konstituciją ir azartinių lošimų bei ginklų kontrolės legalizavimą.

sios koalicijos Politinėje taryboje.

A. Kubilius sakė norįs sužinoti, ar Algirdas Brazauskas ir Artūras Paulauskas ir toliau sutiks valstybės reikalus derinti su tokiu žmogumi. „Tai jau yra visai valstybei svarbus klausimas“, teigė A. Kubilius.

A. Kubilius: „Mažeikių naftos“ negalima parduoti Kremlui išistikimoms bendrovėms

Vilnius, birželio 28 d. (BNS) — Seimo Opozicijos vadovas Andrius Kubilius paragino Vyriausybę visomis pastangomis siekti, jog „Jukos“ bendrovei apsisprendus parduoti jos valdomas „Mažeikių naftos“ akcijas, pastarosios neatitektų išistikimoms Kremlui bendrovėms „Gazprom“ ar „Lukoil“.

„Lietuva privalo gintis nuo Kremliaus pastangų užvaldyti visą Lietuvos energetiką, įskaitant ir „Mažeikių naftą“, teigia A. Kubilius pareiškime.

• Opozicijos vadovas siūlo „Mažeikių naftos“ akcijų parda-

vimo klausimą apsvaistinti Valstybės gynybos taryboje bei Seime.

Tuo tarpu Seimo nacionalinio saugumo komiteto nariai konservatoriai Rasa Juknevičienė, Saulius Pečiulionas, Vytautas Čepas bei Algis Kašėta pareikalavo, kad į šio komiteto posėdį trečiadienį būtų pakviestas premjeras Algirdas Brazauskas, Valstybės saugumo departamento vadovas Arvydas Počtas bei ūkio ministerijos vadovai, kurie pateiktų informaciją apie Vyriausybės ir Valstybės saugumo departamento požiūrį

į „Mažeikių naftos“ likimą. Vienas didžiausių Rusijos bankų „Gazprombank“ kartu su susijusia Austrijos bendrove „Baltic Holding“ premjerą Algirdą Brazauską informavo, kad svarsto galimybę investuoti į „Mažeikių naftą“, išsigyjant žlungančio Rusijos naftos susivienijimo „Jukos“ valdomas akcijas bei dalį Lietuvos Vyriausybės priklausancio akcijų paketo.

Pasak A. Brazausko, Vyriausybė galėtų parduoti apie 10-20 proc. „Mažeikių naftos“ akcijų.

LANKYTINOS VILNIAUS APYLINKĖS

MARIJA REMIENĖ

Lietuvoje, kad ir vasarą, netruksta įvairių kultūrinių įvykių, istorinių vakarų, menininkų simpoziumų. Vasarą ypač turistus vilioja gamtos grožybės, vaizdingi botanikos draustiniai, istoriniai paminklai, medžio bei akmens skulptūros. Pasitaikys geram orui, nesigailėtina paskirti vieną dieną ir aplankyti kelias išdėmetas vietas arti Vilniaus, kur susitinka gamta ir menas.

Kelios vietovės Europoje skelbiasi esančios Europos centre. Tačiau 1989 m. prancūzų geografijos mokslininkai nustatė, kad Europos centras yra ir šiaurę nuo Vilniaus, už 26 kilometrų, netoli Purnuskės kaimo. Po įvairių matavimų, tik 1992 m. Lietuvos geografų asociacija paženklino Europos Geografinį centrą ant Bernotų kalnelio, netoliese pagonių laidojimo vietovės, vadinamos „alkakalniū“. Sprendžiant iš archeologinių radinių nustatyta, kad penktame šimtmečioje toje vietoje stovėjo gynybinė piliis. Europos geografinis centras pažymėtas toje vietoje rastu devynių tonų sunkumo didžiuliu akmeniu su įrašu metalinėje plokštėje. Kai 2004 m. Lietuva buvo priimta į Europos Sąjungą, buvo pastatytas baltos granito bokštas, viršuje penkiakampį žvaigždžių vainiku ženklinant tą istorinį Lietuvai įvykį. Netoliese yra mažas informacinis namelis. Bučintis asmuo teikia informaciją ir už penkis litus galima įsigyti Europos geografinio centro pažymėjimą.

***

Dar neseniai apleistame pelkėtame miške išaugo skulptūrų muziejus po atviru dangumi, vardu Europos parkas. Šis įdomus Europos parkas yra pirmasis tokio dydžio muziejus Rytų ir Vidurio Europos regione, įsikūręs 1993 m. Nuo tų metų prasidėjo tradicija rengti simpoziumus, o jų tikslas — meno kalba įprasinti žemyno vidurį. Europos parką kasmet aplanko tūkstančiai lankytojų. Parkas traukia pasigrožėti žymių šiuolaikinio meno klastikų kaip: D. Oppenheimo, S. Le Vito, J. B. Hudson, T. Kobayansko ir kitų menininkų iš 18 pasaulio kraštų kūriniams. Europos parko skulptūrų vis daugėja. Apsilankyti tame parke — tai puiki galimybė pažinti skulptūros meną, pailsėti gamtoje. Skulptūrų muziejaus parkas yra 19 km nuo Vilniaus miesto centro.

***

Sudervėje, ant Vilnojos ežero kranto, verslininko Vidmanto Martikonio įrengtas

Europos centras ant Bernotų kalnelio — baltos granito bokštas, kurio viršuje penkiakampį žvaigždžių vainikas.

Dukštų ažuolyno skulptūra.

viešbutis „Vilnoja“. Siame parke savininkas kasmet sukviečia politikus, draugus, žurnalistus ir menininkus atšvęsti įvykusio tarptautinio granito skulptūrų simpoziumo užbaigtuves. Šiais metais įvyko penktas simpoziumas. Profesionalų, ne mėgėjų, skulptorių iš viso pasaulio šalių jau yra sukurtas keturių dešimtys akmens skulptūrų. Savininkas V. Martikonis yra numatęs skirti kelias tikslines stipendijas Skulptūros katedros studentams, norintiems dirbti su akmeniu. Skulptūros simpoziume paprastai dalyvauja vyrai skulptoriai, bet šiais metais buvo moteriš skulptorė iš Austrijos — Elizabeth Juna, sukūrusi ir palikusi skulptūrą „Ekspresyvi moteris“. Po simpoziumo visos skulptūros pasiilika savininko parke. Parkas atviras kiekvienam lankytojui ir nėra mokesčio.

***

Už Sudervės, pakeliui į Kernavę, yra Dukštų ažuolynas — gamtos ir istorijos paminklas. Dukštų ažuolynas yra vienas seniausių ir didžiausių Lietuvoje išlikusių ažuolynų. Tai Dukštų kraštovaizdžio draustinis, kuris užima 302 ha. Vertingiausias ažuolyno dalyje įsteigtas gamtinis rezervatas ir ten draudžiama bet kokia veikla. Rezervate saugomi visi gamtos elementai: augalai, gyvūnai, mediena. Mokslininkams rekomenduojant, miškininkai įrengė teminius pažintinius takus, išsklotos lentomis, pritaikytas ne tik žmonėms vaikščioti, bet ir žmonėms su negalia važiuoti. Yra keturi takai. Pagrindinis takas, vadinamas žalčio taku, kurio ilgis 2,200 metrų ir kuris veda prie akmens su ženklais, kurių rėkšmės iki šių dienų negali niekas įimti. Palei takus yra pastatytos skulptūros su užrašais ir stovai (stendai) su informacija apie biologinę įvairovę. Jų dėka lankytojai gali susipažinti su unikaliomis gamtos ir kraštovaizdžio įdomybėmis. Ažuolynė visos skulptūros yra iš medžio. Skulptūrų autoriai — tautodailininkai E. Motiejutis, N. Valuckas bei meistras D. Mačiokas. Iš viso šiame Dukšto ažuolynė yra 33 skulptūros. Skulptūrų pavadinimai paimti iš tautosakos: Perkūnas, Medeivė, Žiezula, Miškinukas ir pan. Vaikštinėjant ažuolyno takais, girdėti ne tik žmonių žingsniai, bet vėjas, medžių kamienų girgždėjimas, lapų šlamesys, paukščių riksmas ir pavasarinis gegutės kukavimas. Rašoma, kad šiame ažuolynė peri retieji Lietuvos paukščiai — mažasis erelis rėkšnyis ir juodasis gandrų. Lietuvos šalies kultūros mozaiką sudaro ne tik valstybės institucijų ar pavienių žmonių kultūrinė veikla, bet ir gamtos vertybės.

DRAUGAS, 2005 m. birželio 29 d., trečiadienis

5

Pranešame giminėms ir pažįstamiems, kad 2005 m. birželio 22 d., sulaukusi 92 metų amžiaus, Atlantoje stagiškai mirė

A + A

mokytoja MARIJA PLAČIENĖ

Gimė Lietuvoje, Peikšteniose, Biržų apskrityje. Amerikoje išgyveno 54 metus.

Dideliame liudesyje paliko dukte Laimutė Booth, žentas Harry, anūkė Rebecca; sūnus Gintaras, marti Aldona, anūka Petras, Krista ir Jūlytė su vyru Andriumi Kudirka; giminės, dr. Angelė Kazlauskienė ir dr. Liuda ir Mindaugas Leknickai su šeima Toronte; Arianė ir Jonas Bortkevičiai - Lietuvoje; dr. Pranas ir Danutė Jarai ir dr. Petras ir Aldona Rasučiai su šeimomis Čikagoje bei daug kitų giminų Lietuvoje.

Velionė buvo ilgametė Kristijono Donelaičio lituanistinės mokyklos bei Roselando ir Čikagos lituanistinių mokyklų mokytoja. Taip pat buvo lietuvių Montessori mokyklos ir vasaros vaikų ratelio mokytoja Marquette Park.

A. Marija bus pašarvota Petkaus laidojimo namuose Lemonte, 12401 S. Archer Ave., penktadienį, liepos 1 d. nuo 3 v. p.p. iki 9 v.v., atsisveikinimas 7 val. vak.

Šeštadienį, liepos 2 d. Ziono Evangelikų Liuteronų bažnyčioje, 9000 S. Menard Ave., Oak Lawn, Illinois, vyks trumpas lankymas nuo 9:30 val. ryto ir pamaldos 10 val. ryto. Po pamaldų velionė bus palaidota Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse šalia vyro, a.a. mokytojo Juozo Plačo.

Nuoširdžiai kviečiame giminės, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuose.

Nuliūdę artimieji

Laidot. direkt. Donald M. Petkus. Tel. 800-994-7600.

A + A

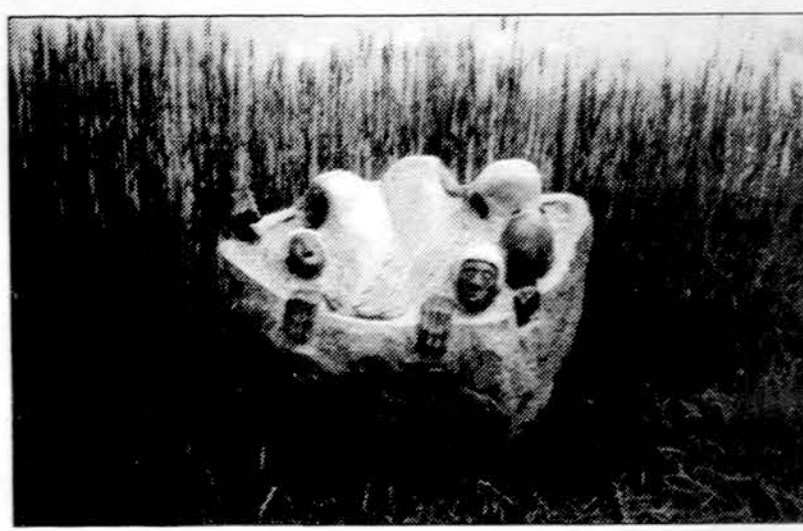
STASĖ BALUTIENĖ

Šv. Mišios ir atsisveikinimas vyks penktadienį, liepos 1 d. 9:30 v.r. Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčioje, Marquette Park.

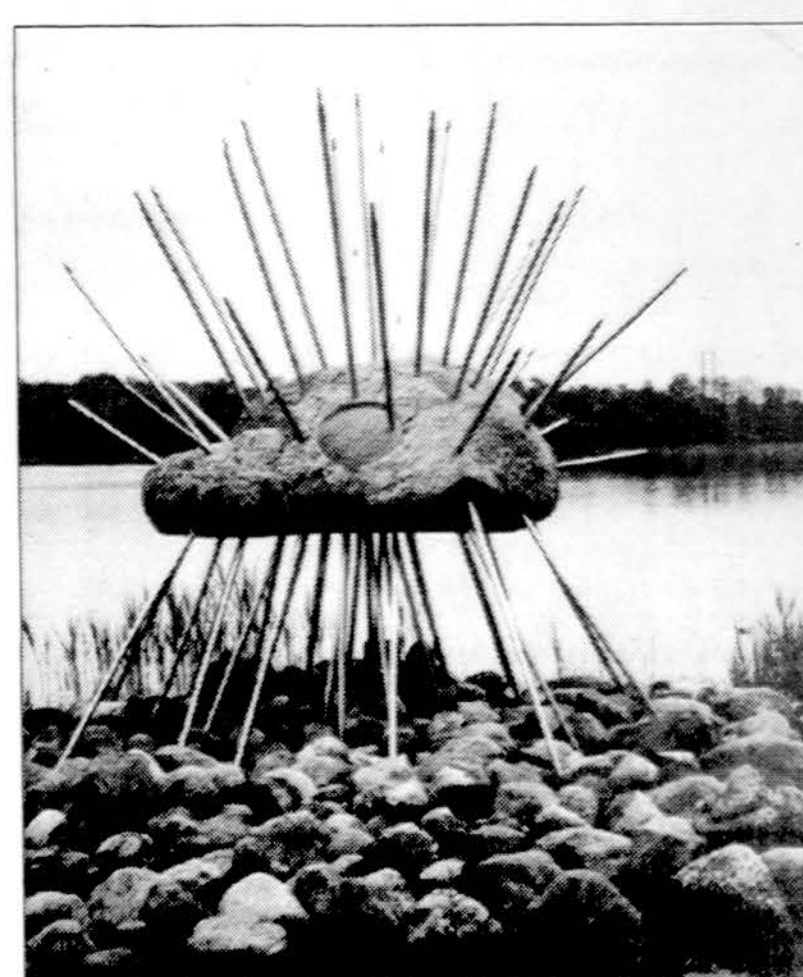
Po Mišių velionės palaikai bus palaidoti Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse, šalia mylimo vyro a.a. Juliaus.

Nuoširdžiai kviečiame giminės, draugus ir pažįstamus dalyvauti šv. Mišiose ir a.a. Stasės prisiminti savo maldose.

Nuliūdę artimieji

Vilnios skulptūrų parke argentiniečio Fabiano Ruko skulptūra „Tėkmė“.

Zigmunds Bielis (Latvija) akmens ir plieno skulptūra Vilnios skulptūrų parke „Sauletekis“.

Čikagoje ir apylinkėse

ZITA ZVIRZDYS, GYV. LACEY, WA, bebaigiant Draugo fondo pavasario vaju, atsiuntė 100 dol. prie ankstesnių 1,000 dol. įnašų ir tapo garbės nare. Sveikiname naują garbės narę ir labai dėkojame už paramą Draugo fondui.

ALBINAS IR GRAŽINA REŠKEVIČIAI, GYV. Omahoje, NE, Draugo fondo garbės nariai, besibaigiant pavasario vaju parėmė 100 dol., pasiekdami 1,800 dol. įnašų sumą. Labai dėkojame.

ELYTĖ SCHNEIDER, GYV. Edwardsburg, MI, Valdovų rūmų atstatymui Vilniuje paaikėjo 1,000 dol. Rūmų fondas už paramą labai dėkoja.

LEMONTO SOC. REIKALŲ SKYRIUS vasarą bus uždarytas, iki rugsėjo 2 d.

ŽIDINIO PAMALDOS ŠV. MIŠIŲ auka ir rožinis, ruošiamas pal. Jurgio Matulaičio misijos šventovėje šeštadienį, liepos 2 d., 8 v.r. Visi nuoširdžiai kviečiami dalyvauti.

LEMONTO APYLINKĖS LB valdyba kviečia visus į vasaros gegužinę, kuri įvyks liepos 10 d., po 11 v.r. šv. Mišių PLC sodelyje. Sumanios šeimininkės vaišins šašlykais ir kitais gardumais; gausinantis gerimai suteiks žvalumo ir energijos smagiems šokiams bei žaidimams. Veiks turtinga loterija.

RUGPJŪČIO 7-13 DIENOMIS Dainavoje vyks tradicinė Mokytojų tobulinimosi kursų savaitė. Šiais metais didžiausias dėmesys skiriamas dėstyto metodikai. Kviečiame visus mokytojus dalyvauti stovyklos darbe. Norint užsiregistruoti prašome skambinti Giedrei Savukynienei, tel. 630-305-8182 arba Audronei Elvikienai, tel. 630-435-6349. Registracija būtina.

Neseniai įvykus Lietuvos fondo metinio pelno skirstymui, iš bendros, beveik 700,000 JAV dol. siekiančios sumos, 120,688 JAV dol. buvo paskirta stipendijoms. LF stipendininkais jau tapo 84 studentai. Taip pat, skirstant LF paramą, daugiau nei 100,000 JAV dol. suma buvo paskirta ivairioms jaunimo organizacijoms bei projektams JAV, Lietuvoje ir kitose šalyse. Smulkesnė informacija apie pelno skirstymą bus paskelbta visuomenei kitoje LF spaudos konferencijoje.

Nuotraukoje iš kairės, "Draugo" vyr. redaktorė Danutė Bindokienė ir Daina Kojelytė LF spaudos konferencijoje.

Ed. Šulaičio nuotrauka.

LFB studijų ir poilsio savaitė

Šią vasarą LFB lietuviškų studijų savaitė ir vėl rengiama Dainavoje, Michigan valstijoje, rugpjūčio 21-28 dienomis. Tai jau bus 49-oji tokia savaitė. Jos programoje: vienos dienos LFB sąjūdžio suvažiavimas, LFB tarybos bei "J Laisvė" fondo posėdžiai, o kitomis dienomis su paskaitomis bei pranešimais dalyvaus dr. M. Bloznelis (iš Lietuvos), dr. A. Idzelis, prof. dr. V. Bieliauskas, V. Volertas, dr. K. Ambrozaitis, prof. K. Skrupskelis, L. Rugienienė, prof. dr. J. Rackauskas, adv. P. Žumbakis ir kt. Kiekvienos dienos programos bus paskelbtos vėliau.

Norintieji dalyvauti savaitėje gali registruotis pas Joną Urboną telefonu: 248-433-0209.

RAKO MIŠKAI ŠAUKIA VISUS lietuvių skautus dalyvauti šių metų vasaros stovykloje, kuri įvyks liepos 10-20 dienomis. Norintys daugiau informacijos prasome kreiptis pas Rasą Aleksioniene, tel. 708-423-6503 arba e-paštu: rasa203@comcast.net. Taip pat informaciją galima rasti internete: www.budek.org.

DVIDEŠIMT TREČIĄ KARTĄ vykstančiai LB Kultūros premijų teikimo šventei jau sudarytas specialus komitetas, siūlysiantis kandidatus premijoms: dailės – Dalia Šlenienė, žurnalistė – Danutė Bindokienė, teatro – Vitalija Sireikis, muziko – Faustas Strolia, radijo programų – Algis Zaprackas ir tautinių šokių mokytojos – Rasa Poskočimienė. Premijų teikimo šventė įvyks lapkričio 13 d. Čikagoje. Premijų kandidatus iš JAV gyvenančių tarpo siūlo lietuvių visuomenė. Pasirašytame laiške reikia įsiųsti kandidato vardą, pavardę, adresą, telefoną ir trumpą siūlomo kandidato veiklos aprašymą. Siūlymus įsiųsti LB Kultūros tarybai, adresu: 2841 Denton Ct., Westchester, IL 60154 iki rugsėjo 1 d. Premijų mecenatas – Lietuvių fondas.

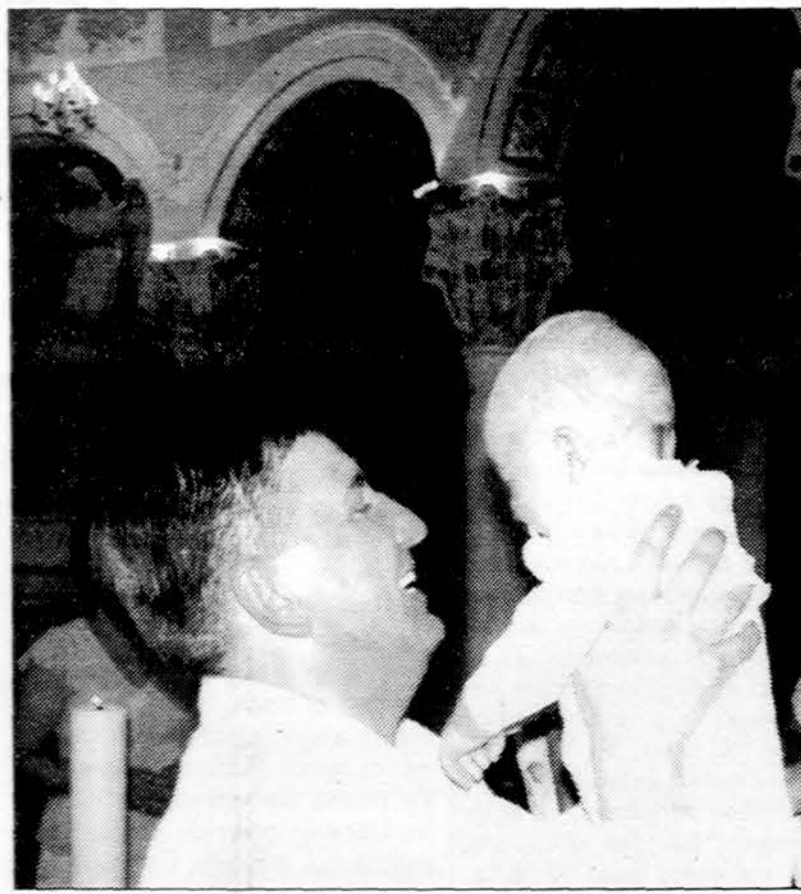
AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBOS valdyba praneša, kad spalio 21 – 23 dienomis Čikagoje vyks Amerikos lietuvių Kongresas. Kongrese bus sprendžiami ateities veiklos planai ir paminėta ALTO 90 metų sukaktis. Šiuo metu ALTas apjungia 17 centrinių JAV lietuvių organizacijų. Organizacijos, telkiniai ir pavieniai asmenys kviečiami remti Kongresą ir įsijungti į jo ruošą. Kreiptis: Lithuanian American Council, 6500 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60629, tel. 773-735-6677, faksas 773-735-3946. el – paštas: AltCenter@aol.com.

KAS YRA KRISTUJE, TAS YRA NAUJAS KŪRINYS...

Per pirmąsias krikščioniškas Sekmines Petras sakė: „Atsiverskite, ir kiekvienas tepasikrikštija vardu Jėzaus, kad būtų atleistos Jums nuodėmės: tada gausite Šventosios Dvasios dovaną“ (Apd 2, 37-38).

Kaip svarbu, kad krikščias ženklinių gilų žmogaus perkeitimą Dievo Kvėpavimu. Kadangi esame žmonės ir gyvename bendruomenėje, turime suprasti, kad krikščio apeigos pažymi ir priklausomybę visuomenės daliai ir turi išorinę pusę, tai yra gyvenimo pakeitimu, priklausymu maldos ir dalijimosi bendruomenei su visuotiniiais užmojais (Apd 2 42-47). Šventasis Jonas rašė: „Kas nemylti savo brolio, kurį mato, negali mylėti Dievo, kurio nemato“ (1 Jn 4, 20). Įsiklausykime, mielieji! Šventi žodžiai yra kelrodis, kurį perduoda mūsų sūnūs ir dukterims kunigas.

Gausus krikščias buvo paskutinis birželio savaitgalis Čikagos Šventiausios Mergelės Marijos Gimimo bažnyčios kunigui Rimvydui Adomavičiui. Net dešimt mažiųjų pakrikštijo.

Nuotraukoje: birželio 24 d. Šv. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčioje kunigas Rimvydas Adomavičius pakrikštijo Orestą Joną Sireikį.

Jes, įprasmino krikštą kaip ir paima su savimi į erdvę, veiksmą, kuriuo Kristaus ranka apkabina mūsų vaikų pečius

Vitalija Sireikis

Žengiant į gyvenimą...

Šiomet paskutinis skambutis nuskambėjo šešioms Čikagos liuanistinės mokyklos abiturientams: Augustui Baronui, Aldonai Gintautaitėi, Gintarei Svirupskaitėi, Alinai Petrauskaitėi, Vilui Žiogui ir Pauliui Vertelkai. Susipažinkite su šiais puikiais jaunuoliais:

Aldona Gintautaitė

Augustas Baronas

Gintarė Svirupskaitė

Aš mokausi Carl Sargburg vidurinėje mokykloje. Žaidžiu tos mokyklos badmintono komandoje. Patinka ir kitos sporto šakos, pvz., krepšinis. Mėgstu laiką leisti su draugais, žiūrėti filmus ir keliauti.

Nors Amerikoje gyvenu jau daug metų, bet kiekvieną vasarą važiuoju į Lietuvą. Kai baigsiu mokslus svajoju gyventi Europoje. Norėčiau dirbti ambasadorė ir keliauti po pasaulį. Širdyje visada išliks Lietuva.

Alina Petrauskaitė

Aš lankau Oak Lawn Community vidurinę mokyklą. Amerikoje gyvenu jau beveik 5 metus.

Labai mėgstu žaisti badmintoną ir lauko tenisą, kurie man gerai sekasi.

Namuose visada kalbėsiu lietuviškai, ir mano vaikai lankys lietuvišką mokyklą.

Paulius Vertelka

Esu Downers Grove North vidurinės mokyklos mokinys. Labai mėgstu keliauti, domiuosi geografija. Žaidžiu krepšinį ir mėgstu važinėti dviračiu.

Labai domiuosi tiksliaisiais mokslais. Ateity svajoju studijuoti kriminalistiką.

Tikiu, kad visada puoselėsiu lietuviybę ir visada didžiulius, kad esu lietuvis.

Noriu gyventi Europoje, arčiau Lietuvos. Šią vasarą planuoju važiuoti į Lietuvą, apie kurią turiu labai daug gražių prisiminimų.

Vilius Žiogas

Šiuo metu gyvenu Westmont ir lankau Downers Grove North vidurinę mokyklą.

Laisvalaikiu mėgstu sportuoti. Taip pat labai patinka žvejoti. Labai norėčiau pamatyti daug pasaulio šalių.

Kuo būsiu baigęs mokyklą, dar nežinau.

Lietuva man yra žymiai malonesnė nei Amerika, Lietuva ypatinga savo gamtos grožiu ir gražiais žmonėmis, labai norėčiau gyventi joje, bet negaliu, nes čia gyvena visa mano šeima.

MANO MIELIEJI,

Kartą mokykloje baigiant pamoką, kaip paprastai tariau: „Ar turite klausimų?“ Vienas mokinių paklausė: „Mokytoja, kokia yra gyvenimo prasmė?“ Kai kurie, jau pakilę eiti susijuokė. Skvarbiu žvilgsniu pažvelgiau į studentą, norėdamas iš jo akių suprasti ar šis kalba rimtai. Supratau, kad tai iš tiesų buvo rimtas klausimas. Tada prisiminiau vieną gyvenimo įvykį ir prabilau: „Kartą vaikystėje gatvėje pamaciau sudužusį veidrodį. Išsirinkau didžiausią šukę, ne ką didesnę už monetą. Pradėjau su ja žaisti ir susižavėjau galimybe nukreipti šviesos spindulį į tamsius, saulės neapšviestus kampe, giliai duobes, slėptuves... Ir pasilikau šią veidrodžio šukę atminimui“. Kai suaugau, supratau, jog tai nebuvo vien vaikiskas žaidimas, bet simbolis to, ką galėjau nuveikti.

Aš taip pat bandau gyvenime būti maža veidrodžio šuke, nors to veidrodžio visybinio vaizdo ir nematau. Tačiau tas, kas esu, aš bandau siųsti Dieviškąją šviesą – tikėjimą, tiesą, supratimą, pažinimą, gerumą, švelnumą – į slap-

čiausias žmonių kerteles, ir kažkuriame iš jų ką nors pakeisti. Galbūt ir ne visada man tai pavyksta, o gal tai pamatę kiti ir patys norėtų tai daryti. Man tai ir yra gyvenimo prasmė.

Visad sunku tarti atsivėikimo žodžius, bet vis tiek atėjo metas jau atsivėikinti, nes pagal susiklostiusias aplinkybes privalau grįžti į Lietuvą. Per daugiau nei trejus dešimtis metų Čikagoje sutikau jus – svetimus žmones, kurie tapote man lyg antra šeima, atverdami ne tik savo namų, bet ir širdies duris. Esu sužadintas iki širdies gelmių jūsų nuoširdumu, rūpestiu ir meile. Atsivėikindamas noriu visiems padėkoti ir palinkėti, melsiu, kad Dievas savo malonėmis atlygintų už kiekvieną jūsų gerą darbą. Linkiu vienybės ir susiklausymo, harmonijos ir lauktos ramybės jūsų širdims ir Bendruomenei. Taigi net ir budamas už tūkstančių mylių, maldos vienybėje būsiu kartu su jumis.

Su meile ir pagarba
kun. Rimvydas

SPAUDOS APŽVALGA

I LAISVĖ

Išleistas balandžio-birželio „I laisvė“ numeris. Redaktoriaus pastabose Vidmantas Vitkauskas klausia „Kodėl?“ Tai retorinis klausimas, kur redaktorius mąsto apie Lietuvos žmonių nusivylimą dabartine padėtimi, apie žmonių nerimą dėl ateities, nesuvokimą arba nesugebėjimą prisitaikyti prie vykstančių reformų, apie nepasitikėjimą valdžios institucijomis ir t.t.

„Nuomonių“ skiltyje spausdinamas Tatjanos Maceinienės straipsnis „Sunkiai suprantamas žodis 'laisvė'“. Toje pačioje skiltyje Juozas Girdzijauskas rašo apie patriotizmą, straipsnyje „Patriotizmo perspektyvos: kultūrinis ir politinis aspektai“.

Idomūs straipsniai spausdinami Lietuvos nepriklausomybės tema: Bronislovo Kuzmicko „Prieš penkiolika metų ir dabar“ bei Birutės Valionytės „Patriotizmas po penkiolikos Nepriklausomybės metų“.

„Jubiliejus“ šį kartą mini laisvės kovotoją Pilypą Narutį. O skiltyje „Portretai“ rašoma apie Juozą Žagrakalį – teisininką, literatą ir vlikininką (aut. Albertas Ruzgas) ir teisės istoriką Vytautą Raudeliūną (aut. Darius Vilimas ir Zenonas Kerutis).

„Skiltyje“ atmintis Aldona Žemaitytė-Petrauskienė pateikia kelias pastabas apie Jono Vaitkaus filmą „Vieni vieni“ straipsnyje „Tragiškos istorijos“.

I LAISVĖ

pamoka“. Tai ištis labai tragiška šeimos istorija – liudna pasaka, liudnesnė net už J. Biliūno papasakotą XX šimtmečio pradžioje. Per valstietišką Lukšų šeimą autorius pasakoja visos Lietuvos kaimo žmonių, guldusių galvas už Lietuvos laisvę, tragediją. Skiltis „Knygų lentyna“ šiame numeryje pristato 2 knygas: Lukšos-Daumanto „Partizanai“, išleistą Stokholme ir tą pačią Daumanto knygą lietuvių kalba (penktasis leidimas).

Jūs žuvot už laisvę
garbingoj kovoj,
Gimtios šalies sakalai,
Per amžius lietuvių minės
jus dainoj,
Garbė jus lydės amžinai.
(Partizanų daina)

Parengia
Vitalija Sireikis

SKELBIMAI

Advokatas
Jonas Gibaitis
Civilinės ir
kriminalinės bylos
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. 773-776-8700
Tel.: 708-237-0788
Toll free 24 hr. 888-776-6742
Darbo val. nuo 8 v.r. iki 5 v.v.
Šeštad. 8 v.r. iki 1 v.p.p.

Advokatas
Vytėnė Litvininkas
4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100.
Tel. 630-257-0200, Lemont, IL

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
6436 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
60629
Tel. 773-582-4500
Valandos pagal susitarimą

Advokatas
DARIUS R. DIRMANTAS
Vairavimo ir Kriminalinių Teisių
Specialistas. Raštinės Čikagoje ir
Woodridge.
Tel. 877-Gynejas arba
877-496-3527

IMIGRACINĖS TEISĖS
ADVOKATAS
AURELIUS BUTVILAS
Tel. 312-580-1217
135 S. LaSalle #2300 Chicago, IL 60603
Galimos konsultacijos šėštadieniais

Tai - Jūsų laikraštis

DRAUGAS
THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY